

TOVARISICI ZDENKI KIDRIČ

BEOGRAD

Vse ljubljanske študente je globoko pretresla žalostna vest, da je umrl Vaš soprog, veliki revolucionar in naš vzornik tovariš Boris Kidrič.

Sprejmite, prosimo, izraze našega najglobljega sočustvovanja. Naj Vam lajša bolečino zavest, da z Vami zalujejo vsi jugoslovanski narodi, ki bodo ohranili tovarisa Borisa v večnem spominu!

Komite ZKJ in UO Zveze študentov ljubljanske Univerze in Visokih šol

CENTRALNEMU KOMITEJU ZKJ

BEOGRAD

Neizmerna žalost je navdala vse ljubljanske študente, ko smo izvedeli, da je umrl prvoborec jugoslovanskih narodov, veliki revolucionar, teoretik in mislec tovariš Boris Kidrič.

Zavedamo se, da smo z njim izgubili nanadomestljivega, velikega človeka. Njegova borba za pravice delovnega ljudstva in neumorno delo nam bosta postala svetel vzgled, kako se služi človeštvu.

Izrekamo Vam naše najgloblje sožalje.

Komite ZKJ in UO Zveze študentov Jugoslavije ljubljanske Univerze in Visokih šol

Imenovan žalni odbor

Na predlog Predsedstva Zveze študentov in sekretarja Univerzitetnega komiteja Zveze komunistov na ljubljanski Univerzi je bil ob vesti, da je umrl tovar. Kidrič, imenovan poseben odbor z nalogo, da vodi udeležbo študentov ljubljanske Univerze in visokih šol pri žalnih svečanostih za velikim pokojnikom.

V odbor so bili imenovani: Vlado Beznik, Drago Drušković, Maks Golubič, Savica Horčičar, Stanka Kranjc, Jože Legan, Boris Mikoš, Just Miklavc, Vitja Rode, Rino Simoneti, Janez Sinkovec, Ančka Teršavec, Hinko Urbanc in Djuro Vrbovac.

Govorimo v imenu razvoja
slovenske univerze

Gradbeniki ne najdemo razumevanja pri svojih profesorjih — Na naši fakulteti je treba temeljito spremeniti študijski načrt — Naj obvladamo 50 predmetov? — Ali smo gradbeniki res duševno zaostali? — Komisija ZŠJ ni opravila ničesar — Študijski režim je neskladen in poln protislovij

Ze dalj časa se na fakultetah Tehnične visoke šole v Ljubljani, vodijo obširne debate med študenti in učnim zborom o vprašanju študijskega režima in programa. Povsod pri nas se v povojni dobi pojavljajo problemi v zvezi s študijem, ki so bolj ali manj važni za splošen razvoj naših visokih šol. Menimo, da predstavlja gradbena fakulteta enega izmed najbolj perečih problemov, ki jih je treba v bližnji bodočnosti brezpozorno rešiti.

V zvezi s tem je treba poudariti, da bi si morali biti naši prosvetni forumi in še posebno

profesorjski zbor na fakulteti povsem na jasnem, da je rešitev teh problemov nujna in si ne bi smeli zakrivati oči in ušes pred vsimi predlogi, ki izhajajo iz vrst študentov. Tako pa je resnica, da traja pri njih načelno posvetovanje o študijskih vprašanjih že nekaj let in bo lahko pri sedanjem načinu prepočasnega dela ostalo nerešeno tudi za naprej. V čem je torej ves problem?

Dejstvo je, da je na gradbeni fakulteti celotna študijska doba, potrebna za dosego diplome, v primerjavi z drugimi fakultetami izredno dolga in traja povprečno sedem let in

pol. Ako primerjamo dolžino študija na filozofski fakulteti 4 ali 5 let, ali na večini tehniških fakultet 5 do 6 let, na medicini 6 let, končno na gradbenih fakultetah v Beogradu in Zagrebu 6 let ali v ino. z nstvu celo 5 in pol let, potem predstavljajo študij na ljubljanski gradbeni poleg elektro, tehniške precejšnje nesorazmerje. In prav ta doba je vzrok za debato in upravičeno negotovanje študentov, če izvzamemo začetudenje v gradbenih podjetjih, ki potrebujejo novih kadrov, teh pa ni in ni. V naslednjem skušamo podati nekaj osnovnih vzrokov, ki vplivajo na vse večjo težavnost samega problema.

Celotni redni študij na gradbeni fakulteti obsega 10 semestrov, t. j. 5 let, nakar nastopi doba takozvanega absolutorija, ki pri veliki večini študentov traja še dve leti in

pol. Na prvi pogled bi se lahko zdelo (tako gledanje smo žal opazili celo na prosvetnih forumih), da bi slovenski gradbenik mogel in moral končati študij v 5 letih, če je normalno nadarjen in s primerno pripravitostjo. Ker pa je večini odgovornih ljudi znano, da se to v vsej povojni zgozovini gradbenikov še ni primerilo, nas ima jo enostavno za lenuhe in duševno zaostale, kar smo imeli priliko slišati celo od predavateljskega osebja. Pri tem pa ravno oni počijo videti, da je večji del krivde v njih samih, ne pa v študentih, kar bomo nižje še podrobneje obrazložili.

Ogledimo si sedaj nekaj statističnih podatkov, ki bodo pokazali jasnejšo sliko naših težav. V splošnem ima celotni program ca. 50 izpitov. Ako vzamemo, da je za en izpit in pripadajoče obširno grafično delo (program) potrebno povprečno 1 mesec 8-10-urnega dela, dobimo torej 4 leta in 2 meseca. S 3 do 4 mesečnim diplomskim delom se zavleče doba na 4,5 let. Vzemimo, da opravi kolikor toliko vreden in marljiv študent v času predavanja, tj. v prvih petih letih okoli 20 izpitov in nam ostane še vedno 30

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dva neizrabljena laboratorija

Tudi na strojni fakulteti potrebujemo praktično utemeljitev teorije — Kdaj bodo zgrajeni turboinštituti? Ali je strojna fakulteta res tako malo povezana s podjetji, da bi ta ne hotela pomagati pri opremiti inštitutov, kjer študirajo bodoči strokovnjaki?

Pri študiju na Tehniški velja pravilo, da je sama teorija mnogo premalo, kar bi nam teoretično študiju je torej tesno povezano izpolnjevanje naših laboratorijskih in praktičnih vaj, kjer to že obstoja in z njih uvedbo tam, kjer še manjkajo.

Kako je s tem na naši fakulteti? Ni namen tega članka podati splošen pregled in nakazovati splošne potrebe. Prikazati hočemo le nekaj problemov, ki jih je mogoče rešiti. Na strojnem inštitutu razpolaga inštitut za mehansko tehnologijo z dobro urejenimi strojnimi napravami (obdelovalni stroji, merilni instrumenti itd.). To je pa tudi v glavnem vse ali bolje

vse, kar služi svojem namenu in je polno izkoriščeno. Imamo namreč tudi dva lepa prostora laboratorija katedre za parne pogonske stroje, ki nam pa z vsem svojim številnim inventarjem le delno služita. Njuna korist je le tolika, da si študentje lahko ogledamo elemente teh strojnih naprav, vidimo, kakšna je turbina itd.

Ne trdimo, da že to ni veliko; a je vseeno premalo, kar bi nam teoretično študiju je torej tesno povezano izpolnjevanje naših laboratorijskih in praktičnih vaj, kjer to že obstoja in z njih uvedbo tam, kjer še manjkajo. Kako je s tem na naši fakulteti? Ni namen tega članka podati splošen pregled in nakazovati splošne potrebe. Prikazati hočemo le nekaj problemov, ki jih je mogoče rešiti. Na strojnem inštitutu razpolaga inštitut za mehansko tehnologijo z dobro urejenimi strojnimi napravami (obdelovalni stroji, merilni instrumenti itd.). To je pa tudi v glavnem vse ali bolje

dragoceno sredstvo za znanstveno delo.

Cepprav bi že sama pedagoška vrednost obratujočih toplotnih strojev odtehtala potrebne izdatke za pogon, so laboratoriji urejeni tako, da bi obratujoči stroji istočasno gnali električne generatorje, ki bi dajali koristno moč za lastne potrebe. Odvisno električno energijo pa bi odvajali v mestno omrežje. S tem bi se izdatki obratovanja občutno znižali. Obstoječi nedograjeni parni kotel je najmodernejša izvedba in najprimernejši za te namene (tipa La Mont, kotel s prisilnim obtokom vode, produkcijska 1 to no pare na urol). Njegov izkoristek bi bil cca 79%. Poleg tega, da bi dajal visokotlačno paro za turbine, bi z uspehom v zim-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Tov. VIDA TOMŠIČ
je predavala študentom filozofije

2. aprila je priredilo Zdrženje študentov filozofske fakultete predavanje tov. Vide Tomšičeve, članice Izvršnega sveta LS LRS, ki je govorila o vstajah iz Indije.

BORIS KIDRIČ

Vse naše ljudstvo je navdala z neizmerno tugo vest, ki se je v soboto popoldne kot blisk razširila po našem mestu. Prenehalo je biti plemenito srce enemu največjih sinov jugoslovanskih narodov, velikemu revolucionarju, teoretiku in mislecu — umrl je tovariš Boris Kidrič. Ljubljana je onemela ob težki izgubi in se odela v črno. V tej neizmerni žalosti, ko nam je umrl tako velik človek in nenadomestljiv tovariš ne najdemo besed, da izrazimo žalost, ki je prevzela vse naše študente.

Življenje tovarisa Kidriča je bilo tako veliko, njegovo delo tako plodno in uspešno, da ga ni mogoče niti v kratkem orisati v enem govoru. Četrta stoletja najusodnejše in najsilnejše zgodovine slovenskega naroda je nerazdružno povezano z njegovo osebnostjo. To je zgodovina boja proti fašističnemu režimu v bivši Jugoslaviji, za nacionalno enakopravnost, za na novih temeljih zgrajen pravičnejši družbeni red, za osvoboditev Jugoslavije izpod jarma fašističnih osvajačev v pretekli vojni in za oblast delovnega ljudstva. Neprecenljiv je doprinos tovarisa Kidriča pri organiziranju in vodenju narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji ter za razrast in uspešne boje slovenske narodne osvobodilne vojske. Po vojni je ta neumorni revolucionar in brezkompromisni komunist z velikim znanjem in energijo nadaljeval z delom za ohranjanje in nadaljnji razvoj priporočene ljudske oblasti. Le taka celovita osebnost, v kateri je bila združena volja in znanje ter brezmejna vdanost ciljem delovnega ljudstva in napredku človeštva je lahko opravila to mogočno delo. Končno mu je bilo zaupano vodstvo jugoslovanskega gospodarstva. Njegovo teoretsko delo in oživitvarjanje znanstvenih zaključkov v vsakdanji praksi ter iskanje nove in samostojne, edinstvene poti v socializmu nima primera v zgodovini socialističnih gibanj. Tovariš Kidrič je bil eden prvih jugoslovanskih komunistov, ki je analiziral vzroke sovjetskega revizionizma. Odkril je korenine birokratizma in kot odličan poznavalec jugoslovanskega gospodarstva z delavskim upravljanjem postavil temelj in materialno bazo naše socialistične demokracije. V času boleznih smo bridko občutili pomanjkanje njegovih globokih analiz gospodarskega položaja, s katerimi nas je v preteklosti presenečal. S tem delom in osebnim likom si je pridobil visoko spoštovanje, zaupanje in ljubezen vseh jugoslovanskih narodov.

Redko v zgodovini se v eni osebi združijo toliko znanja, globokih misli, izredne duševne sposobnosti in velikanske revolucionarne energije za praktično borbo. Tovariš Kidrič je bilo tuje vsako teoretiziranje, ki ni bilo pogojeno iz življenjskih tal. Pri teoretskem delu ga je vedno vodila konkretna analiza položaja in v tem je bila osnova za dragocenost njegovih napotkov. V praksi je primerjal svoje vse obsegajoče znanje. Znano je, da mu ni ostalo nepoznano nobeno važnejše področje človekovega udejstvovanja. Nikdar pa ni ostajal pri poznavanju, ampak je kot mislec-revolucionar deloval za preoblikovanje in razvoj višjih oblik človeškega sožitja. Njegovo življenje, tovariš, je povezano z bojem naprednih študentov na naši Univerzi. Ko se mi danes borimo za lik socialističnega študenta moramo imeti pred seboj svetel vzor tovarisa Kidriča. Imejmo pred seboj tega neustrašnega borca, ki se ni bal nobene osebne žrtve, saj je znano, da je delal ogromno in brez počitka, neredko preko noči do pozne jutranje ure. Imel je neomajno zaupanje v delovno ljudstvo, bil plemenit tovariš, a neizprosno vsemu, kar bi namerno škodovalo razvoju socializma, katerega je tolikanj ljubil.

Tovariš Kidrič nam je vzgled človeka, ki se je povzpeli daleč nad povprečje svojega časa. Poklonimo se tovariši njegovemu spominu z obljubo, da bodo naše študentske organizacije trajno stremele, da bi posnemale njegov lik. Spomin nanj pa ne more ugasniti nikdar.

VEČNA SLAVA TOVARISU BORISU KIDRIČU

Zveza študentov za posojilo MLO

Univerzitetni odbor ZSJ je sklenil, da skupno z Zdrženjem Zveze študentov na fakultetah podpre akcijo Mestnega ljudskega odbora Ljubljane za vpis posojila. Univerzitetni odbor bo vpisal 10.000 din, odbori Zdrženja pa najmanj po 1000 din, vsak po svojih finančnih možnostih. S to akcijo se tudi Zveza študentov priključuje vpisu posojila. S svojim skromnim prispevkom bodo tudi študentje ljubljanskih visokih šol sodelovali pri tej važni akciji.

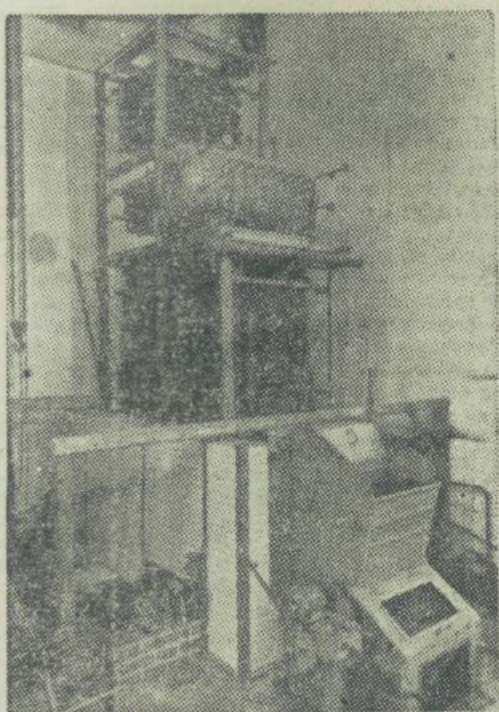
Nesmišelj bi bil, da bi pri posameznih študentih pričakovali vpis posojila, ko je velik del visokošolcev potreben učinkovite pomoči v obliki stipendij, podpor itd. Zato bo organizacija ZSJ kot celota preko Univerzitetnega odbora in odborov Zdrženja simbolično podprla posojilo MLO. Obveznice posojila bodo Univerzitetni odbor in

odbori Zdrženja poklonili študentski Samopomoči.

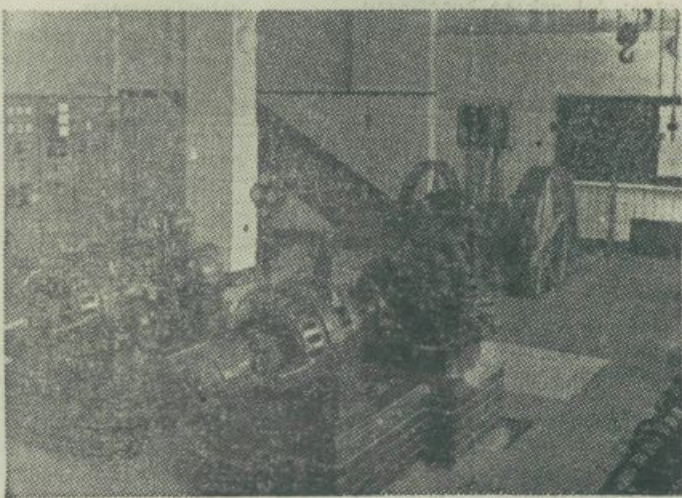
Pismo naše redakcije tov. Zdenki Kidriču
Spoštovana tovarišica Kidričeva!

Ob usodni nesreči, ki je zadela Vas in Vašo družino, dovolite, da Vam člani Uredništva Tribune, glasila ljubljanskih študentov, izrazimo svoje globoko in iskreno sožalje. S tovarišem Kidričem smo vsi izgubili velikega in dragocenega človeka. Pridružujemo se Vam v Vaši veliki žalosti, ker vemo, da nas je zapustil mož in prijatelj, ki je s svojo predanostjo revoluciji odprl tudi nam študentom pot k svetlejši usodi. Njegova silna revolucionarna osebnost bo nam mladim vselej zgled.

Člani uredništva Tribune

Dva detajla iz laboratorija na strojni fakulteti, ki vključujejo precejšnje vložene investicije, ki vedno ne more obratovati, ker gradnja ni končana

Govorimo v imenu razvoja slovenske univerze

7 dolgih let in pol

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mesecev po absolutoriju, kar znaša skupaj:

čas predavanj 4,5 let
za ostale izpite 2,5 „
diplomsko delo 0,3 „

Skupaj 7,3 leta

Pri tem smo zanemarili vsako. letne delovne akcije, obvezno počitniško prakso in potreben odhod, ko študent prekine redno dobo na fakulteti in s tem izgubi precej efekta časa. Vzeti pa je treba v obzir da študent prvega letnika še ne more opravljati izpitov, ker predmete še posluša, poleg tega pa bo marljiv študent posegel poleg svojih skript po primerni literaturi, kar spet lahko podaljša dobo študija.

Iz teh skopih podatkov je razvidno, da se zgoraj navedena doba pri sedanjem sistemu, ki vlada na fakulteti, ne da zmanjšati brez temeljite revizije učnega programa s strani prosvetnih oblasti in profesor. skega zbora.

Ozrmo se še na momente, ki bi ob dobri volji profesorjev kljub vsemu le utegnili skrajšati študijsko dobo. Predvsem bi poudarili da je izmed zgoraj navedenih 50 izpitov nekaj povsem odvečnih, ki vplivajo samo na razširjenje programa, medtem ko za študij sam nikakor niso potrebni. Večino teh predmetov bi bilo mogoče brez škoda močno skrajšati in priključiti k okvirnim predmetom, pri slednjih pa prav tako odpraviti nepotrebno navlako. (N. pr. Mehanka III, splošno stroje. slojve, mehanska tehnologija, specialne železnice itd.). Težava pa je v tem, da imamo na fakulteti predavatelje, ki sicer predavajo manjše predmete ali pa tudi okvirne, ki pa jih iz leta v leto razširjajo in skušajo podati študentom prav vse, kar so si sami v letih pridobili. S tem skušajo dokazati pred študenti in višjiimi forumi, da je njihov predmet med najvažnej. šimi in da bodo študenti brez znanja njihovih detaljev nespособni za praktično delo. Vprašanje je, ali je ta način koristen študentom ali predavatel. jim? Ako bi bila to praksa vsega učnega osebja, tedaj bi študij lahko trajal 10 let. Menimo pa, da mladi inženir ne more obvladati prav vsega, kar spada v gradbeno stroko, kajti v poznější praksi se bo itak srečal z različnimi problemi, ki jih bo moral še posebej pre. študirati. Zato naj mu fakulte. ta da samo osnove, ki so po. trebne za nadaljnje utrjevanje strokovnega znanja.

Dalje zapišemo pri raznih strokovno sorodnih predmetih, da različni predavatelji pred. vajo snov, ki so jo že drugi tudi po večkrat obdelali. To dokazuje, da med njimi ni globlje koordinacije učne snovi. Kljub našim opozorilom so to stanje še vedno ni obéutno zboljšalo.

Močan zavrnilni moment pred. stavljajo tudi izpitni roki, ki kljub dogovoru med študenti in učnim zborom niso povsod redno mesečni, ampak se dogaja, da mora študent čakati tudi po 14 dni od napovedane roka do dejanskega. Kaj taka odlaganja pomenijo pri 50 izpitih, ako bi bili povsod taki primeri, je vsa. komur jasno!

Zelo pereče je tudi vprašanje skript, staro že nekaj let. Skrip. ta so brez dvoma nujen pripo. moček za temeljit študij, poseb. no zato, ker današnji študent žal ne zmora nabave inozemske lité. rature, medtem ko je te v knji. žnici.

Klub za socialno medicino

V okviru Zdravstvenih klubov medicinske je ustanovljen klub za socialno medicino, ki bo med dru. gim sodeloval tudi pri akcijah higijenskega zavoda LRS.

nica bore malo. Pri vsem tem pa se vprašamo, zakaj naši profesorji ne izdajajo svojih znan. stvenih del v obliki knjig, kar se na naši fakulteti razen red. kih izjem še ni zgodilo. V tem primeru bi odpadlo večno tarna. nih skript; znanstvena dela pa ne bi bila samo afirmacija av. torja, temveč bi bila tudi odli. čen pripomoček za vse naše strokovnjake.

Vse te težave so nas prisilile, da smo že v preteklem letu osnovali lastno študijsko komi. sijo pri ZŠJ, ki je ustno in pismo. no načeloma naš problem pred prvimi odločujočimi foru. mom — profsorskim zborom, kjer pa smo dosegli zelo malo pomembne uspehe, ki stvari v bistvu niso spremenili. Profes. sorski zbor nam je sicer zatrdil, da razume naše težave in do bo čimprej skušal zaključiti z dolgotrajnimi debatami o re. organizaciji študija. Zal pa še danes ni ničesar rešenega, med. tem ko se položaj študentov slabša iz leta v leto.

Ker torej nismo uspeli v ož. jem krogu, postavljamo vso stvar pred široko javnost z name. nom, da razločimo tudi de. lovnim ljudem, zakaj študiramo gradbeniki celo večnost. Pomi. sliti je treba, da lahko v bliž. nji bodočnosti nastopi možnost premajhnega vpisa v prvi let. nik, kajti malo bo takih matu. rantov, ki bi radi volje študi. rali v nedolgi, v praksi pa bi bili po zaslugi izenašeni s pov. prečnimi nameščenci, kljub za. tevanemu višjemu strokovnemu znanju, večji odgovornosti in močnejšemu duševnemu in fizi. čnemu naporu. Zato smo študent. je gradbene fakultete, člani ZŠJ, na redni letni skupščini odlo. čno zahtevali, naj se vendar že uredijo vsa študijska vprašanja in na položaj in danaj se pro. fesorji zbor bolj energično in hitre. j zavzame za njih rešitev.

Gradbeniki

Kam z geologijo po diplomami?

Na srednjih šolah nameravamo ukiniti geologijo kot samostojen predmet. Geološki zavod LRS potrebuje samo pet geologov. Na fakultetah nas je po planu predvidenih 5000, potrebnih pa je 500 geologov. Kam bomo šli ostali?

Tako se danes sprašujemo študenti geologije in proti se porajajo še druga vprašanja. Koliko je pametno reformira. nje poučevanja v srednji šoli? Kako more trditi Geološki za. vod Slovenije, da za geologe so in bodo možnosti zaposlitve, medtem ko je na drugi strani pripravljen nastavit največ pet diplomiranih geologov? Ali de. kanat naše fakultete kaj raz. mislja o tem, da je na fakulteti oddelek in celo institut, kjer so praktično resnično potrebni re. trije ljudje (predstojnik insti. tuta, njegov asistent in labo. rant), ne pa poleg teh še okrog 50 študentov, med katere je na. enkrat kot strela z jasnega tre. ščilo spoznanje, da zapravljajo s študijem čas in denar, ker bodo po nekaj letih diplomirani geologi — brez zaposlitve.

Med prosvetnimi delavci se dokaj razpravlja o novem učnem načrtu za gimnazije, po katerem bi se število tedenskih ur zmanjšalo. Pri tem bi ge. ologija kot predmet popolnoma odpadla. Ali je srednješolci, ki naj dobi neke osnove splošne

Problemi, ki nastajajo, niso novi; če smo odkriti, obstajajo že vsa povelja leta in vsaj ne. katere od njih smo že javno obravnavali, vendar brez po. sebnege uspeha, predvsem za. to, ker nam ni uspelo vzbuditi širšega zanimanja za naše pro. bleme. Danes, ob široki demo. kratizaciji našega celotnega dru. benega življenja, pričenjamo, čeprav časih nerodno, nastopati študentje tudi v javnosti. Pri. pravila se zakon o visokem šol. stvu, katerega prvi osnutek je sprožil zelo živahne diskusije. Javnost se vedno bolj zanima za vsa področja družbene de. javnosti, kar dokazuje vedno pogostejše polemike v našem časopisu. V tem času imamo tudi študenti naše fakultete za potrebno, da zopet pozivimo

terih ni stanje nič boljše. V tretjem in četrtem letniku so celo primeri, da je komaj 50% vpisanih slušateljev takih, ki redno prvič vpisujejo ustre. joči letnik, medtem ko so vsi ostali repetenti, ki so se vpi. sili prvič v letih 1943/1944, oz. so prišli iz drugih fakultet (Za. greb, Beograd). Jasno je, da tudi za te slušatelje študij ni. kakor ne bo krajši od prej ome. njene dobe.

Ce primerjamo to dobo z do. bo študija na drugih fakultetah, vidimo, da je izredno dolga. Na univerzi je precejšen odstotek študentov, ki dokončajo svoj študij v rednem predvidenem roku, pa tudi na tehniški se štu. diji iz izjemo gradbene fakultete le redkokdaj zavleče preko 6 let. V inozemstvu dokončajo

vsej Jugoslaviji študira še ved. no okrog 1000.

Vprašamo se tudi, kako gle. da dekanat naše fakultete na to superprodukcijo geologov? Tovariši profesorji so nam na. svetovali, naj vsak študira še en predmet vzporedno. To je preprosto v 1. in 2. letniku, večji problem pa nastane v 3. in 4. letniku. Pri tem se seveda zopet ne morejo vpisati na ke. mijo, zato moramo doseči spre. membo učnega načrta v toliko, da se priznajo kot B skupina še: matematika, fizika, biologi. ja in geografija, če pri tem sploh ne upoštevamo, da neka. teri naših študentov za pedago. ško delo nimajo niti smisla niti veselja.

Pa vzemimo drugo možnost: prepišemo se na rudarstvo ali metalurgijo. Priznamo mi je eno leto, torej še pet let! Na ge. ologiji sem n. pr. dovršil tri letnike, tedaj skupaj osem let. Otroške doklade pa dobivam do 24. leta, če bi jih sploh do. bil, ker sem prestopil na dru. go fakulteto. Za nas je stanje dokaj kritično!

Mi študenti gledamo stvarno. sti v oči, zato pozivamo vse zainteresirane in odgovorne: premislite in ukrepajte!

Študenti geologije in mineralogije

Še o zbiranju finančnih sredstev

26. novembra 1952 je Univer. zitetni odbor ZŠJ sprejel sklep, naj Zdrženja na fakultetah ne. zbira finančnih sredstev pri. podjetjih brez vednosti in odo. britve UO ZŠJ. Ta sklep je bil sprejet zato, da bi se sredstva, ki jih prejema Zveza študentov od delovnih kolektivov, razde. ljevala z ozirom na realne, naj. nujnejše potrebe Zdrženja in klubov na fakultetah.

Toda kljub temu upravičeno. mu ukrepu Univerzitetnega o. dbora so nekateri združenja iz. vedla nabiralno denarno akcijo pri podjetjih v svrhu ek. skur. zije, ne da bi se prej o njihovi upravičenosti posvetovala z Un. verzitetnim odborom, ki skuša razdeljevati sredstva s širšega vidika potreb celotne Zveze štu. dentov, ne pa z ožkega lokal. nega stališča, na kakršno se po. stavljajo nekatera združenja.

Izhajajoč iz tega stališča, je Univerzitetni odbor na zadnji seji grajal odbor Zdrženja ekonomske fakultete, ki je pre. kršil ta sklep UO ZŠJ. Enaka graja je bila izrečena tudi o. dboru rudarsko-metalurške in elektro fakultete.

V bodoče bodo na tak način pridobljena sredstva dana v po. slabšo fakulteto.

tudi elektrotehniki svoj študij navadno v predvidenih 4-5 le. tih.

Zaradi te dolge dobe študija se znajde absolvent elektrofa. kultete pred kopico problemov: štipendij, zlasti za absolvente skoraj ni več; otroško doklado izgubi študent, če že prej ni pre. korasil starostne meje, po 5 in pol letih. Kot smo videli, pa v tem času tudi najboljši študent elektrotehnike ni mogel diplomirati. Po novi uredbi o odložitvi služenja vojaškega ro. ka (Ur. list FLRJ 16. julija 1952) je ta rok možno odložiti le do 2 let po absolutoriju, tj. do 7 let, tako, da večino štu. dentov ta uredba zadene ravno v času opravljanja zadnjih iz. pitov.

Glavni problem pa je, od česa naj živi vreden študent še tisti dve leti absolutorija, ki jih potrebuje do diplome. Ali naj si poišče službo in s tem dostikrat v nedolgi dobi dobi svojega študija? Ali naj jemlje posojilo? Pri današnjih denarnih razme. rah in upoštevanju začetne pla. če inženirja bo to posojilo lah. ko odplačeval preko 10 let. Prav v zvezi s tem se moramo, če. prav gremo s tem nekoliko pre. ko okvira teme, dotakniti seda. njega sistema dodeljevanja otro. ških doklad študentom. Znova moramo poudariti, da je ta si. stem v nasprotju z načelom so. cialistične visoke šole, po kate. rem naj študirajo najposob. nejši, ne pa le otroci staršev, ki jim zaradi svojih dohodkov to lahko omogočijo. Otroška do. klada v sedanjem načinu vest. nim študentom ne omogoča do. vršitev študija, slabim študen. tom pa vsaj nekaj let nudi možnost cenejšega izkoriščanja skoposti. S tem v zvezi se pri. ključujemo predlogu, ki so ga že podali zastopniki študentov v zveznem merilu, da se otro. ške doklade študentom sploh ukinejo, tisti denarni fond pa se uporabi za dodeljevanje šti. pendij, s čimer bi se lahko re. gularno podpiranje le vestnih študentov.

V zgornjem smo obravnavali samo nekatere izmed proble. mov, ki so vzrok izrednemu za. vlačevanju študija na elektro. tehniški fakulteti. Debatni ve. čer, ki bo 23. aprila 1953 v elek. troseminarju, bo nedvomno v živli diskusiji prikazal še ostale probleme, saj bodo tam sodelo. vali študentje, profesorji in in. ženirji iz operativne. Ta majhen odlomek naj služi le kot prispe. vek k diskusiji o problemih študija na naši Univerzi in Vi. sokih šolah.

Medfakultetna konferenca pravnih združenj

4. in 5. aprila je bila v Zagrebu interfakultetna konferenca štu. dentov prava, ki je obravnavala dejavnost združenj in študijske probleme.

Pri pregledu dela združenj so delegati ugotovili, da je v letoš. nem letu ZŠJ na vseh pravnih fakultetah napravila ogromen korak naprej. Po vseh fakultetah obstoje klubi, sekcije in krožki, ki vključujejo študente z ozirom na njih zanimanje. Mnogo dalj pa so prišli kolegi iz Skopja in Sarajeva, delno tudi iz Beograda, ki aktivno posegajo v javnost s povezovanjem s kmečkimi delov.nimi združenji in delovnimi kole. ktivi. Gojenje družabnega živ. ljenja na teh fakultetah je mnogo

Studentska poliklinika v Beogradu. Stavba je obsežna in sodobno opremljena. Ima tudi rentgen in postelje za rekonvalescente. V sklopu te poliklinike imajo beograjski kolegi še nekaj manjših sanatorijev za tuberkulozne, in to na Avali, Zlatiboru, Budvi in Mostrani. Vsak študent vplača za zdravstveni fond ob vpisu 200 dinarjev. Čeprav je poslovanje poliklinike deloma precej birokratsko so študenti zadovoljni z njo. Vlada LR Srbije podpi. ra to študentsko ustanovo, pred kratkim so ji nakazali vsoto 10 milijonov dinarjev.

Kaj je z zdravstveno uredbo?

Kljub vsem obljubam uredba o študent. ski polikliniki še vedno ni sprejeta!

Ze pred nekaj meseci, celot. ni na naši univerzitetni, zato skupščini je bilo govora o tem, kako bo v kratkem sprejeta Ured. ba o zdravstvenem varstvu študentov. Toda, kakor je videti, iz vsega ni bilo nič. Kako je to mogoče? Kje so vzroki za ta zastoj?

Beograjska in zagrebška Uni. verzita imata to vprašanje že davno rešeno in danes naši to.

Novi sekretar UK ZKS je tov. Vlado Beznič

Na zadnji seji Univerzitetnega komiteja ZKS je bil izvoljen za novega sekretarja UK ZKS tov. Vlado Beznič, študent metalur. gije na TVŠ. Dosedanji sekretar tov. Rino Simoneti, ki je nastopil službeno mesto ne more več vršiti dolžnosti sekretarja UK ZKS in podpredsednika UO ZŠJ. Tov. Beznič je bil na zadnji seji UO ZŠJ izvoljen tudi v pred. sedstvo UO ZŠJ.

Naše domovi so zelo redko pregledani od zdravstvene služ. be pa tudi fluorografiranje plju. ča in srca, ki se po vojni že začelo tako sistematično razvi. jati na naši Univerzi in je obet. alno lepe uspehe, smo morali odložiti za nekaj časa. Kaj je torej z Uredbo? Prosimo odgo. vora in to ne samo od naše zdravstvene Uprave, ampak tudi od merodajnih oblastnih foru. mov, ki so odločili za sprejetje potrebne uredbe.

Opomba uredništva: Kakor nam je pojasnila Uprava ZF, je osnutek uredbe že predložen v razpravo Izvršnemu svetu.

POČITNIŠKA ZVEZA SLOVENIJE PREDSEDNIŠKI SVET

Predsedniški svet je dobil prostore v sobi odbora ZŠJ pravne fakultete (poleg kv. sture na Univerzi). Redno de. žurstvo je upeljano ob sredah med 12. in 13. uro. Za vse in. formacije in dopise se v času dežurstva obračaje izključno na Predsedniški svet, ker Un. verzitetni odbor Zveze štu. dentov ni dolžan, da daje infor. macije.

Seja UO ZŠJ preložena

Seja UO ZŠJ se bo namesto 16. t. m. vršila 23. t. m. ob 19.30. Dnevni red: Študijski načrti in režimi ter slučajnosti.

Osmrtinica

Zveza študentov elektrotehni. ke obvešča vse svoje člane ter ostale študente, da je po kratki bolezni umrl

TONIC HERMAN

študent III. letnika fakultete za elektrotehniko (šibki tok). Po. greb je bil 1. aprila 1953.

Tovariša bomo ohranili v traj. nem spominu.

Odbor

Zdrženja elektrotehnikov

(Nadaljevanje na 6. strani)

TRIBUNA

GLASILO LJUBLJANSKIH STUDENTOV

Odgovorni urednik: Boris Mikoš, abs. tehn.

Urednik: Primož Kozak, abs. fil.

Kulturno rubriko ureja: Marinka Golouh, stud. Akad. za igr. umet.

Mednarodno rubriko ureja: Stanka Kranjc, stud. med.

Sportno rubriko ureja: Vlado Zlaipah, stud. fil.

Tehnični urednik: Drago Kralj, stud. fil.

Upravniki: Karel Kuhar, stud. ekon.

Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Trg revolucije št. 11/I, telefon 21-871 — Letna naročnina 200 din, pol. letna 105 din, četrtletna 55 din — Izdaja 3. in 18. v mesecu — Tisk Tiskarne Slovenskega poročevalca — Rokopisov ne vračamo — Naročnino nakazujte na tek. račun KB 606-T-841

Članki, objavljeni v listu, lahko zastopajo mnenje, ki ni inden. tično s stališčem Zveze študentov Jugoslavije

S kongresa AIESEC v Nürnbergu

Naši ekonomisti sprejeti

V MEDNARODNO ORGANIZACIJO ŠTUDENTOV EKONOMIJE

L sklenili osnovati AIESEC detskih organizacij Belgije, Danske, Finske, Francije, Nizozemske, Norveške in Švedske eta 1949 so delegati 16 štu

(Mednarodno združenje za izmenjavo študentov ekonomije na p raksi). Število članov se je večalo iz leta v leto in danes šte je organizacija že 71 šol — članic v 15 evropskih državah (med katerimi pa ni niti ene vzhodnoevropske).

S porastom organizacije je porasla tudi njena aktivnost. Za ilustracijo, kako nagel in uspešen je njen razvoj, bo dovolj, če navedemo nekaj števk o izmenjavi študentov praktikantov:

1949	89
1950	169
1951	167
1952	418
1953	približno 900.

Pomembno vlogo v življenju organizacije imajo kongresi, ki so vsako leto v drugi državi. Kongres AIESEC voli predsedniško državo za naslednje leto (do sedaj so se vrstile sledeče: Švedska, Francija, Danska, Nemčija in kot letošnja predsedniška država Finska), razpravlja o programu dela, sklepa o sodelovanju z ostalimi mednarodnimi organizacijami. Poleg tega pa se tu zamenjajo praktikantska mesta med državami.

Kongres v Nürnbergu je bil V. po vrsti in prvi, na katerem smo sodelovali jugoslovanski delegati. Udeležilo se ga je preko 70 delegatov 14 evropskih držav. Z deom je pr. cel 15. marca 1953. Istega dne popoldne je bila prva (informativna) plenarna seja kongresa, na kateri je predsednik AIESEC g. Kaitenthaler podal kratko poročilo o delu organizacije v preteklem letu. Poleg tega sta bila izvoljena dva delovna predsednika ter potrjen sestav komisij kongresa. Na tej seji je jugoslovanski delegat tov. Jamnikšek Srečko imel kratak govor, v katerem je poudaril našo pripravljenost pristopiti v članstvo organizacije in delovati v smislu njenega statuta.

Nadaljnje delo kongresa je bilo razdeljeno na delo štirih komisij in plenarne seje. Ker sta bila iz Jugoslavije navzoča samo 2 zastopnika, sta sodelovala večino samo v komisiji I in komisiji II.

Prva komisija je razpravljala predvsem o zamenjavi praktikantov. V ta namen je bilo zdano poročilo o predvidenem številu praktikantov, o njihovem sprejemu s strani organizacije AIESEC v državi, kamor pridejo na prakso, o zavarovanju praktikantov in splošnih pogojih njihovega življenja v sprejemni državi. Osnovna težnja, ki je prevladovala v tej komisiji, je bila, da se praktikantom omogoči čim boljše spoznavanje življenjskih pogojev in države same, v kateri prakticirajo.

V komisiji II pa so govorili o spremembi oz. dopolnitvah statuta AIESEC in o sprejemu novih članov.

V statutu AIESEC se niso izvršile velike izjemne in je plenarna seja potrdila bolj splošno formulacijo o značaju včlanjenih ekonomskih šol, tako da je to vprašanje ostalo še nadalje nerešeno.

Druga novost je uvedba enoletne kandidature za članstvo, ki ga bodo morale od sedaj naprej prestat, vse šole, ki žele postati članice AIESEC.

Sprejem jugoslovanskih fakultet v AIESEC je komisija sklenila po daljši diskusiji. Na plenarni seji je za naš sprejem glasovalo 11 delegacij — držav, a 1 se je glasovanja vzdržala. Poleg nas je bilo sprejetih v članstvo še 9 nemških, 1 francoska, 10 italijanskih in 1 nizozemska ekonomska šola. Naša šola je bila sprejeta.

Pogled v dvorano, kjer se je vršila konferenca

Komisija III je razpravljala o študijskih potovanjih in izmenjavi študijskih programov.

O odnosu do ostalih mednarodnih organizacij je razpravljala IV. komisija. Iz priporočil, ki jih je ta komisija predložila kongresu je razvidno, da se sodelovanje z mednarodno trgovinsko zbornico razvija zelo ugodno in bo rženemu kongresu maja na Dunaju prisostvoval tudi predstavnik AIESEC. V temu so pogovori z UNESCO o priznanju AIESEC s strani te organizacije, ravno tako pa se proučuje možnost sodelovanja z oddelkom za vzgojo Evropske posvetovalne skupščine.

Zadnji dan kongresa je bila s timen glasovanjem izvoljena za predsedniško državo v letu 1953 Finska. Kot mesto naslednjega kongresa je bilo določeno mesto Helsinki.

Udeležba na petem kongresu AIESEC je bila prvi poseg naših ekonom. fakultet v mednarodna dogajanja. Nezadostno poznavanje organizacije same, njenih načel in sistema dela kongresa, kakor tudi delna nezkušenost je povzročila, da naši zastopniki niso mogli biti aktivnejši še v večji meri. Uspehi dela naše delegacije se kažejo predvsem v uspehi izmenjavi praktikantov za leto 1953 in v stiku, ki so ga dobili z ostalimi delegacijami.

Ceprav nekatere države niso bile pred kongresom seznanjene z namero Jugoslavije, da želi še letos izmenjati praktikante, smo naš letošnji program zamenjav popolnoma uresničili. Na kongresu samem smo zamenjali preko 50 praktikantskih mest s skoraj vsemi ostalimi državami članicami (uspeli nismo edino v Nor-

veški, Vel. Britaniji, a za Italijo upamo, da bomo dobili praktična mesta naknadno). K temu uspehu je v veliki meri pripomoglo zanimanje, ki ga kažejo vse države do jugoslovanskih problemov in predvsem do naše notranje gospodarske politike, ter v splošnem dober vtis, ki so ga odnesli lankoletni nemški praktikanti v Jugoslavijo. Za Slovenijo je trenutno predvidenih osem praktikantskih mest.

Razdelitev mest med fakultetami bo izvršena po odobritvi mest s strani Uprave za ekonomsko pomoč v Beogradu in na osnovi dogovora predstavnikov vseh fakultet.

Stiki z ostalimi delegati na kongresu so se razvijali v duhu tovarštva in medsebojnega razumevanja. K poglobitvi medsebojnih odnosov je pripomoglo veliko zanimanje tujih delegatov za Jugoslavijo. Opazili smo, da večina njih stalno zasleduje razvoj Jugoslavije in da se zelo zanimajo predvsem za naše ekonomske probleme in razvoj. Stalno so se ponavljala vprašanja o liberalizaciji našega gospodarstva, o naši kmečki politiki, planskem gospodarstvu, zunanje ekonomskih odnosih itd. V središču pozornosti je bil tudi obisk tov. Tita v Angliji ter naši odnosi z Italijo. Zanimivo imeli s seboj nikakega propagandnega materiala, niti turističnih prospektov. Nadaljnji razvoj naših odnosov z drugimi državami preko AIESEC lahko mnogo prispeva k pojasnjevanju naše gospodarske in splošne politike. Najti bo treba le ustrezne oblike.

Organizacija kongresa je bila v rokah nemškega komiteja AIESEC, ki je imel svoj sedež v Nürnbergu. Zanimali se moram nemškimi kolegom za njihovo veliko gostoljubnost kakor tudi za prizadevnost in organizacijsko sposobnost, ki so jo pokazali, saj je bilo delo kongresa brezhibno. K temu je veliko pripomoglo, da je bil ves potreben material pravočasno razmnožen in razdeljen delegatom. Tudi neuradni del kongresa je bil pester in zanimiv. Napravili smo dva izleta s avtobusi v okolico Nürnberga, imeli smo možnost obiskati operno predstavo, organiziran je bil obisk tovarne MAN in Siemens-Schuckert. Lahko zatrdim, da smo Nürnberg zapustili z najboljšim vtisom.

Na univerzi za tužce v Perugii

Palača Gallenga iz XVIII. stoletja v Perugii je sedež Univerze za tužce, ki je bila ustanovljena v letih po prvi svetovni vojni.

Njen namen je, da posreduje tujcem splošno italijansko kulturo, poleg tega pa, da nudi začetnikom najosnovnejše znanje jezika. Študij se deli na tri tromesečja v letu, od katerih je vsako zase zaključena celota. Najbolj je obiskano tromesečje julij — september, ko večna tuji študentov izrabljajo premor na svojih univerzah za obisk v Italiji. Univerza deli vsako tromesečje na tri tečaje: pripravljalni, srednjega in višjega. Za zadnjega se zahteva končana srednja šola, uspešno opravljen izpit pa daje pravico do poučevanja italijanskega jezika v tujini.

Iz Jugoslavije sem bil v letu 1952 prvi, zasledil pa sem na grafikonu, ki kaže obisk iz posameznih držav, da je od ustanovitve univerze bilo tu že 181 Jugoslov. vanov.

Učni načrt je, kot na filozofskih fakultetah po vsej Italiji, zasnovan zelo široko, saj se dotika vseh področij. Poslušali smo zgodovino Italije, zemljepis Italije, zgodovinski razvoj italijanskega jezika, pregled italijanske književnosti, izbrana poglavja iz zgodovine umetnosti in glasbe. Zlasti zanimiva je bila vsakodnevna ura iz zgodovine italijanske umetnosti, kjer se je profesor omejil na kratko razlago projekcijarnih slik. Tisti mesec je bila v načrtu predrešenana doba in tako sem imel priliko, da sem videl vsa ohr-

Zahvalno pismo belgijskih študentov

Centralni odbor Zveze študentov je prejel od Nacionalne Unije belgijskih študentov zahvalen odgovor na pismo, ki ga je poslal ob nesreči v Belgiji. Ponatiskujemo pismo NUS Belgije:

Dragi prijatelji! Globoko nas je ganilo Vaše ljubeznivo pismo, ki je dokaz ljubezni dežele, katera sama z velikimi naporji popravlja škodo, ki jo je povzročila vojna in druge neizgovorne. Poleg hvaležnosti, ki jo to pismo skuša izraziti zelo šibko, želimo posebno poudariti, da je to prijateljstvo predvsem čustveno in narodno solidarnost ob katastrofi, ki nas je zadela.

Dragi prijatelji, sprejmite iskreno zahvalo in globoko spoštovanje

Nacionalne unije belgijskih študentov

Kongres francoske študentske unije

Na kongresu Francoske študentske Unije v Rouenu so razpravljali v prisotnosti naših zastopnikov o stikih francoskih študentov z Mednarodno študentsko Unijo (kominformistično). Francoski študenti so sklenili, da bodo na kongres Mednarodne študentske Unije v Varšavi poslali svoje opazovalce in to pod pogojem, ako bo vodstvo Unije povabilo na Kongres tudi jugoslovanske študente, ki jih je Mednarodna študentska Unija izključila po resoluciji Informbiroja. Francoski študenti so s tem svojim stališčem še enkrat potrdili svojo trdno politiko solidarnosti z jugoslovanskimi študenti.

V skupnosti je moč

Sekretariat za tisk pri Nacionalni Uniji študentov Nizozemske je podal poročilo o pomoči, ki so jo nudile ob povodni posamezne nizozemske univerze. Vsa univerzitetna mesta, ki leže v bližini prizadetih pokrajin, so poslala močne študentske kolektive na kraje nesreče. V oddaljenih mestih so študenti pomagali Rdečemu križu pri zbiranju in sortiranju oblake, ostali pa so prejevali glasbene in dramske večere za fond »Nacionalna katastrofa«.

V tem času je 25 belgijskih študentov obiskalo Univerzo Leiden in izročilo 3000 guldenov. Univerza v Pisi je ponudila pomoč 4 prizadetim nizozemskim študentom v obliki stipendije za študij na tamkajšnji univerzi.

Švedski študenti Univerze Upsala so zbrali 25.000 kron. Študenti iz Toronta med seboj skup tekmujejo. Doselej so zbrali skupno 1200 dolarjev, tehniki sami pa menijo, da bodo uspeli zbrati 1000 dolarjev.

Medicinski seminar za tuje študente

Medicini beograjske fakultete pripravljajo v juliju 14-dnevni seminar za 25 medicincev. Predavanja bodo v francosčini. Razen predavanj in diskusij bodo tudi demonstracije in ogled klinike in inštitutov. Po seminarju bo organiziran tudi ogled zdravstvenih ustanov ob Jadranu.

Konferenca tehnikov v Münchenu

Zadnje dni aprila bo v Münchenu na Bavarskem konferenca, ki jo prireja študenti teh. nika vseh tehniških visokih šol Nemčije. K sodelovanju so povabili študente tehnike ostalih evropskih držav. Zastopana bo tudi naša Univerza. Predsedstvo Univerzitetnega odbora je odločilo, da bosta našo Univerzo na tej konferenci zastopala dva tovarisa.

njena dela florentinskega slikarja Giotto (1267—1337) se enkrat v projekcijah, potem ko sem si v Padovi in Florenci ogledal originala.

Najbolj zanimiva so bila zame predavanja iz književnosti: tri tedenske ure so bile posvečene čitanju in tolmačenju Danteja, tu pa pesnikom XIX. stol. Vsa predavanja so bila na višini in za kritičnost naj navedem majhno podrobnost: profesor je začel govoriti o D'Annunziju poudarjajoč, da bo skušal podati vse tisto, kar je v njegovih delih res poezija, ter se izogniti tistemu, kar ima morda svoj pomen v določen dob (sarhangel vojne je bil D'Annunzijeve zvečke), nima pa s pozljo ničesar skupnega.

Mesec dni bivanja v Perugii je hitro potekel: ob nedeljah smo si navadno privoščili kak krajši izlet, kopanje v Tiberi ali pa smo si ogledali mesta v Umbriji. Za nekaj dni je prišla mesto volilna vročica (pri občinskih volitvah je odločeno zmaga kominformistična stranka), ob kongresu za pospeševanje znanosti pa je mesto obiskal predsednik republike Einaudi. Za razgibanost skrbe tudi študentje sami: en večer v tednu je bila navadno zabava, katere prvi del je bil posvečen kakim resnejšim tem iz italijanskega življenja ali kulturnim vprašanjem, drugi del pa

Ing. Leskoveš Drago rod. prof. TVŠ

Ali je poglobitev železniških prog v Ljubljani najboljša in na cenejša rešitev

Čelni kolodvor — stara in opuščena zamisel — Poglobitev je draga, vendar cenejša od ostalih rešitev

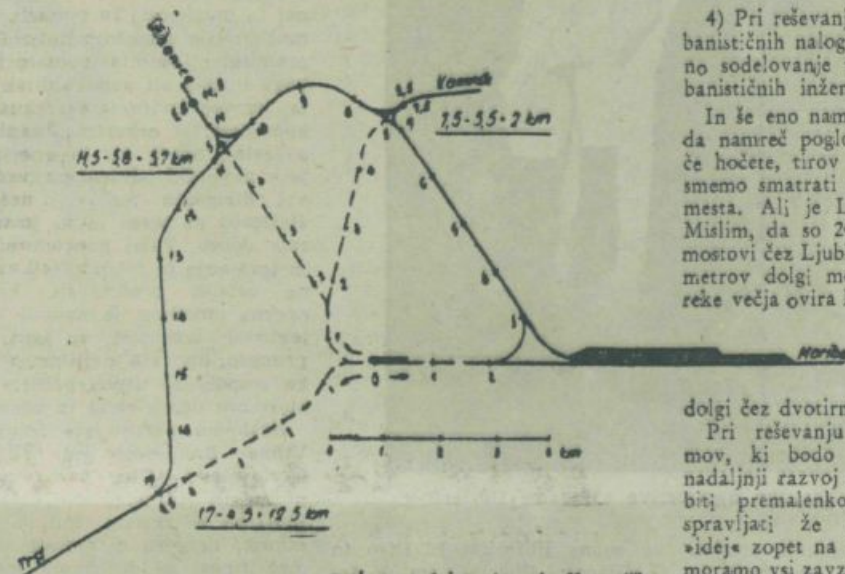
Pod tem naslovom je priobčila »Tribuna« v svoji 3. številki dne 18. II. 1953 pod šifro M. G. članek, ki obravnava zares aktualno vprašanje urbanističnega načrta Ljubljane, pravzaprav enega izmed najvažnejših delov tega vprašanja, to je ureditev železniških prog in kolodvorov v območju mesta Ljubljane.

Zdi se mi zelo vredno, da se je tudi nekdo iz vrst študentov ogledal k temu tako perečemu problemu. Po šifri in po vsebini članka bi domneval, da pisec ni »prometnik«, ki jih vse dobro poznam. Ugaja mi pa pogum, s katerim zagovarja »svojo« idejo, čeprav je za vsakega »prometnika« razvidno, da ne pozna abecede osnovnih prometno-obratnih principov. Pravim »svojo« idejo, ker s tem poudarjam, da ta ideja ni njegova, ampak je že stara kakor ljubljansko železniško vprašanje in so jo navajali in jo še navajajo tudi ljudje, ki so ali bi vsaj morali biti, bližje prometno-obratnim principom.

Pa analizirajmo članek in pogledimo, kaj navaja tov. M. G. v obrambo čelnega kolodvora in preložitve prog iz mesta. Pravi: »...odpadle bi vse proge, ki peljejo v Trst in Reko, na Gorenjsko in v Kamnik in zgradila bi se dvovertična obvozna proga za tovorni in osebni promet proti Kamniku, Jesenicam in Trstu — Reki... s tem pridobiš v samem mestu na prostoru, lahko izvršimo harmonično povezovalno med središčem mesta in Tivolijem, nadalje Rožno dolino in na drugi strani imamo dohod v Sisko in Bežigrad... tri od čelnega kolodvora naprej, ki bi bil situiran v podaljšku Miklošičeve ceste, bi ostali v se-

pokažem račune izpred minule vojne, da bi samo dva podvoza na bivši Dunajski, sedaj Titovi cesti in na Gosposvetski cesti z vsemi pristopnimi cestami in rampami tre odkupom sveta in hiš stala nekaj manj, kot ves potreben izkop, vsi podporni zidovi in 15 prehodov čez poglobljeno progo. Če bi torej »odpadla« cela vrsta cestnih nadvozdov preko poglobljenih prog, bi bilo treba napraviti mnogo dražje podvoze pod progo in pod kolodvorom na tistem delu, ki bi ostal v sedanjem nivoju.

Kot slabo stran pri svojem predlogu čelnega kolodvora navaja pisec članka skromno samo »podaljšanje« proge proti Trstu in delno na Gorenjsko. Tale z nekaj besedami priznava slaba stran pa se pri malo bolj podrobnem študiju razraze v tako ogromno, absolutno nesprejemljivo oviro, ki vse navidezno dobre strani popolnoma zasenči. Pogledajte si skico, ki je ista, kakor je bila zadnjič priobčena, samo spopolnjena je zaradi lažje razumljivosti z vrstnimi kilometri. Proga Trst-Ljubljana, po kateri vozijo tudi internacionalni ekspresni vlaki in kjer se bo promet še bolj razvil, bi se podaljšala za celih 12,5 km, z ozirom na to pa, da bi se zaradi terena v trasi obvozne proge morala dvigniti skoro za 15 m, ki bi tvorili zgubljeno višino, bi bil virtualni podaljšek skoro 13,5 km. Rad bi poznal železniško upravo, ki bi sprejela to podaljšanje — za prazen nič! Tudi gorenjska proga bi se podaljšala za 5,7 km ali vir-

tuelno za 6 km, in celo Kamniška proga za 2 km. Tisoči potnikov bi dnevno žrtvovali svoj dragocen čas, ki je vedno preveč hazardiran z njim. Pri skromnem računu bi bilo to cca 3000 ur dnevno zgubljenega časa, ki si jih v dinarje lahko vsak sam spremeni, kakor si pač cenijo svoje delo. Kaj pa gorivo ali električni tok in drugi obratni stroški! Ekonomično rešuje prometne probleme tisti, ki znižuje dnevne obratne stroške, čeprav bi nekaj več investiral.

Marsikaterega je že zapeljalo enostransko gledanje na rešitev železniškega vprašanja v Ljubljani. Železničar ne sme ozkostrano gledati samo na interese železniške uprave, ravno tako pa urbanist in cestni inženir ne smeta reševati svojih problemov brez sodelovanja železniških strokovnjakov.

Tako imenovani poglobitveni projekt ni nov. Že pred vojno se je začel temeljiteje obravnavati. Da je vsekoli realen, naj bo — mislim, da dosti tehten — dokaz to, da so se zanj izrazili na znameniti anketi v mestni posvetovalnici dne 22. VI. 1937 zastopniki 12 gospodarskih, tehničnih in kulturnih institucij s tehniško fakulteto in tehničnim oddelkom bivše banke uprave na čelu in da ga je vzel mestno poglavarstvo kot osnovo za regulacijski načrt mesta. Po vojni je po začasnih progah vendar zopet začela prevladovati ideja poglobitve, pričena in dopolnjena s tem, da se izloči vsi tovorni promet skozi mesto in da se novi osebni kolodvor po- makne cca 100 m proti severu na

mesto sedanjih zastarelih kurilnic, deloma zato, da se bo lahko vršil med gradnjo novih kolodvorskih naprav osebni promet po obstoječih tirih in s stari postajni poslopji, deloma pa zato, da bo do po uvedbi prometa na novih poglobljenih tirih odstranjeni obstoječi tiri z vsemi dotrajanimi poslopji in barakami vred in da bo nastal pred novim kolodvorom reprezentativen čez 100 m širok predkolodvorski prostor.

Ne smemo pa misliti, da je poglobitveni projekt že do kraja preštudiran. Polno je še problemov, ki morajo biti v okviru tega projekta rešeni. Ampak okvir sam je preštudiran in postavljen tako, da odgovarja spredaj omenjenim osnovnim prometno-obratnim principom in urbanističnim načelom. Naj nekatere navedem:

1) Če gre proga skozi mesto in je tudi glavni kolodvor v mestu in če je ta kolodvor prehodni kolodvor, ga ne gre odstranjevati iz mesta, ampak obdržati ga v mestu in ga urediti tako, da ne bo oviral cestnega prometa in razvoja mesta.

2) Ne podaljšavati prog brez skrajno nujne potrebe, ker to podražuje investicije, je bolj pa dnevno obratovanje in po nepotrebnem jemlje čas potnikom.

3) Ne graditi čelnih kolodvorov, ampak prehodne, ker čelni kolodvori zavzemajo več prostora in občno podražujejo obratovanje. Zato je sedaj povsod tendenca spreminjati čelne kolodvore v prehodne tudi pri velikih investicijskih stroških.

4) Pri reševanju železniško-urbanističnih nalog je nujno potrebno sodelovanje prometnih in urbanističnih inženirjev.

In še eno nam mora biti jasno, da namreč poglobljeni prog ali, če hočete, tirov v suhi strugi ne smemo smatrati za oviro razvoju mesta. Ali je Ljubljanka ovira? Mislim, da so 20 do 30 m dolgi mostovi čez Ljubljanico, ali storine metrov dolgi mostovi čez velike reke večja ovira kakor bi ne bilo 10 m

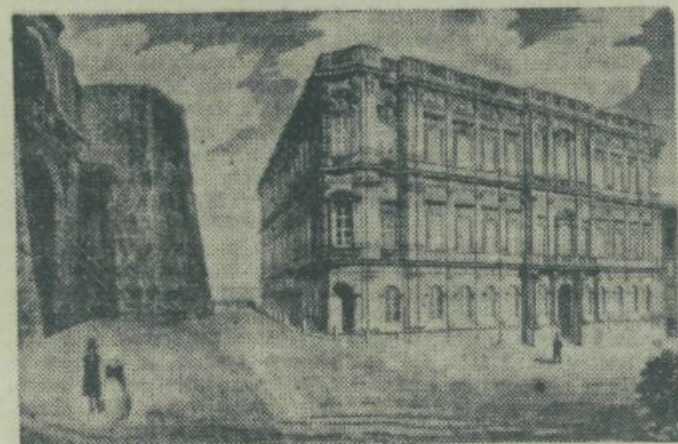
dolgi čez dvotirno progo. Pri reševanju velikih problemov, ki bodo podlaga za ves nadaljnji razvoj mesta, ne smemo biti premalenkosti, ne smemo spravljati že davno ovrženih »idej« zopet na tapeto, ampak se moramo vsi zavzeti za že dogane in sprejete koncepte rešitve ter zahtevati, da se takoj ustanovi tehnični biro, ki bo vse še nerešene probleme v okviru poglobitvenega načrta preštudiral in izdelal podrobne projekte. Kajti iz samega besedičenja, anketiranja in zborovanja se ne rodijo za izvedbo sposobni projekti. In večmiliardnih del se ne smemo lotiti brez detajlnih izvedbenih načrtov, proračunov in delovnega programa. Za tak način dela nismo dovolj bogati.

Tovarišu M. G. nisem hotel s svojimi besedami vzeti poguma, ampak sem hotel njega in vse druge, ki se mogoče zanimajo za ta problem — in želeči bi bilo, da bi se mnogi zanimali — usmeriti na tisto pot, ki nas bo po mojem mnenju najprej pripeljala do uresničenja te lepe in velike zamisli, da bo Ljubljana tako uredila svoje kolodvore in proge, da bodo ne samo železničarji zadovoljni z njo, ampak da bodo s svojim tihim in mirnim elektrificiranim obratovanjem v poglobljenih strugah zadovoljevali tudi vse sedanje in prihodnje stanovalce Velike Ljubljane. Študenti pa, naj bodo to prihodnji gradbeni inženirji vseh treh strok ali pa bodo arhitekti, naj se s solidnim študijem pripravljajo na to, da bodo lahko s svojimi mladimi silami sodelovali pri uresničevanju tega velikega potepnega projekta. Pri tem nas mora voditi prepričanje in samozavest, da nobeno večje tehnično delo ne more biti pripravljeno in izvršeno brez temeljitega sodelovanja inženirjev.

Problemi medicincev

Medtem ko pri nas odločba o dvoletnem stažu po zaključnih študijah na medicinski fakulteti ni naletela pri študentih na odpor, so v zapadni Nemčiji sklenili voditelji vseh medicinskih študentskih organizacij, da se bodo uprli novi uredbi, ki to predvideva. Nova uredba o dvoletnem stažu se šele pripravlja. Medicinci protestirajo proti stažu zato, ker je brezplačen. Tudi naši zdravniki, ki so končali pred vojno, včasih pripovedujejo o svojih ekonomskih težavah, ki so jih imeli kot neplačani stažisti.

Medicinci Italije so se januarja sestali na medfakultetnem kongresu v Ferari, na katerem so ugotovili, da se morajo študenti boriti, da se bodo študijski načrti posameznih fakultet vsaj v glavnem ujemali, sicer lahko pride do nepravilnih postopkov.

Palazzo Gallenga v Perugii, kjer je univerza za tužce

kramljanju in plesu. Zlasti so nas navdušili zastopniki Južne Amerike, ki so sami priredili večer svojih folklornih plesov.

Potovanje v deželo, katere jezik študiramo je skorajda nu-

nost, če naj bomo v svoji stroki res doma; le tako se moremo dovolj približati duhu naroda, le tako moremo docela dojeti njegovo kulturo.

S. M.

Nürnberg: Grad

GLEDALIŠČE

GIACOMO PUCCINI IN „Madame Butterfly“

Za Verdijem je najpomembnejši komponist svetovne operne literature Giacomo Puccini. Ni opere na svetu, ki bi ne imela vsaj nekaj njegovih del na svojem repertoarju. Po stilu Puccini nadaljuje tradicijo veristov, pozneje pa preide v svojsko neoromantiko. To je glasbenik, ki je v svojih delih najlepše in najbolj subtilno opisal vse lepote in gorje, ki jih v sloveku vzbujajo najelementarnejše čustva: ljubezen, čista in vroča ljubezen je dominantna vsebina vseh njegovih del.

Ko je bil Puccini označen s svojo biografijo takole: »Rodil sem se v Luccii (1858 leta). V družini nas je bilo 7 neboljjenih otrok, ki smo kot dostojni po-

no zavladala svetu. Pisca Tosca, Bohema in Butterfly pozna ves svet in o imenu Puccini v kulturnem svetu ni potrebno naskrbo tolaževanje. Njegov prvi uspeh je bil Capriccio, simfonija (1883), prva opera Villi (1884), vsa svoja življenja pa je posvetil izrazito operni kompoziciji in je umrl v Bruxellesu 29. IX. 1924.

Nastanek opere

Ko je bil Puccini nekoč v Londonu je gledal dramo Butterfly, ki sta jo napisala John L. Long in David Belasco in čista ter nesrečna ljubezen male Co Co San ga je tako ganila, da se je odločil napisati opero. Libreto sta mu napisala njego-

Ljubljanska predstava

Režiser Ciril Debevec se ni spustil v globlje slikanje likov, temveč je vse narejeno v splošnih črtah brez mnogih detajlov. Konceptija se giblje v okviru tradicije.

Morda je težičje preveč na zunanjih efektih. Dekoracija scene je malo prenatrpana s svetlobo, preveč je svetlobnih efektov, ki motijo igralca, improvizirano pije petje pa bi bilo treba izvajati iz večje daljave, čeprav Puccini tega efekta v glasbi ni naznačil, kajti glasba in svetloba sami dovolj reliefno predstavljata jutro. Umiranje Butterfly v tretjem dejanju je predstavljeno preveč na baleten način in deluje simbolično, mnogo preprečljiveje pa bi bilo, ko bi bila ta žena tik pred smrtjo izdelana bolj realistično. Prihod Pinkertona na sceno po njeni smrti je nepotreben, kajti tragedije ne more ublažiti nobeno sočutje, potreben ji ni nikolišen komentar.

Muzikalno je predstavo pripravil tako Simonini, na premieri je težil bolj k ritmični preciznosti, medtem ko so agogične in dinamične finise, ki so bile stvorene za Puccinjevo glasbo, bile nekoliko zapostavljene. Na repertoar, posebno pa na predstavi, ko je gostovala Sunahara, je orkester neprimerno bolje zvenel in muziciral. To pomeni, da muziciranje v možnih linijah na premieri ni rezultiralo pomanjkljivega študija ali napaka dirigenta, temveč izvira iz razrahljane koncentracije orkestra. Japonko so želeli slišati vsi in orkester je v dinamični povsem nasprotoviral dirigentu ter se podredil življenju na sceni in to je bilo zelo dobro. Tako koncentracijo in izvajanje bi želeli slišati tudi na ostalih predstavah, kajti operna umetnost je najbolj kolektivna umetnost in samo v primeru, ko vsak posameznik enako trepeta za uspeh predstave, more biti uspeh velik in popoln.

Naslovno partijo sta izvajali Vilma Bukovec in Vanda Gerlovičeva. Obe naši znani pevki sta gigantsko vlogo interpretirali z iskreno milino. V mimiki in gesti bi morali najti več fines, ki bi imele manj skupnih črt z njunimi dosedanjimi kreacijami.

Suzuki Soje Drakserjeve je bila pevsko na višini. Lepa pevka linija, svež glasovni material in subtilno doživljanje so odlikovale njene kreacije. Zelo bi edino nekoliko boljše vokalizacije. Drakserjeva je pokazala dober igralski napredek. Vanda Ziheler kot Suzuki je bila igralsko nesposobna, njen glasovni material pa ni zadovoljal, posebno ne v dramatičnih momentih. V njenih prehodnih tonih in gornjem registru je čutili pomanjkanje kovinske barve.

Pinkerton Rudolfa Francija sodi v vrsto njegovih najboljših stvaritev, ki je dosegla vrhunsko kvaliteto ob gostovanju Japonke. Potrebno bi bilo, da bi mu režija dala v prvem dejanju več moške agresivnosti in gledalec bi moral vsaj malo zaslediti avanturista. Mislim, da je zgorelo začenjati intimni ljubavni duet v situaciji, kjer Pinkerton stoji pri mostu, na nasprotni strani hiše, pred katero stoji Butterfly. Pinkertona nova eksotična zvedavost in agresivnost zahteva večjo biljo. Pinkerton Mira Brajnika

GIACOMO PUCCINI

je bil kot pojava in pevsko izvrstno. To je pevec, pri katerem je videti trajen napredek. Konzul S. Smerkolja je eleganten, glasovno svež, medtem ko je Dolnicarjev nekoliko težji. Težko soglasa s tem, da konzul v prvem dejanju potjubi mali Japonki roko, kajti to prepušča že določena rasna superlornost.

Strukture Goro je med njegovi boljšimi stvaritvami. Bonc Friderika Lupse je bil podan preveč nervozno in groteskno in se je Danilo Merlak bolj približal naturi eksotičnega svečenika. Dober je bil tudi Jamador Andrejeva. Debut basista Kovsca v vlogi komisarja je uspel. Vsa svatbena scena s komisarjem na čelu je dala monumentalnost in dostojanstvo.

Zbor je solidno pripravil Jože Kanc. V delikatnem mirajočem zboru v finalu drugega dejanja je čutili ob koncu poudarek na nižinah, toda ženski zbor popolnoma prekril barvo tenorjev. V zvezi z zborom mislim, da v prvem dejanju ni potreben nastop celnega ženskega zbora, ker je scena prenatrpana s ljudmi.

Festival študentov

1. in 2. maja bo v Ljubljani I. festival študentov ekonomskih fakultet iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Skopja in Ljubljane. Na festivalu bodo kulturno umetniške prireditve, fizikalna tekmovalništva in šahovsko prvenstvo ekonomistov. Organizacijo festivala je prevzelo Združenje študentov ekonomskih fakultet v Ljubljani ob pomoči dekanata in UO ZSJ. Prireditelji imajo v načrtu tudi 2 izleta za udeležence iz drugih republik na Gorenjsko in Pistojo.

Radi bi izvedeli za vaše mnenje o slovenskem filmu.

1. Ali se vam zd., da nam je Slovincem poleg gledališča, filharmonije, radia in drugih kulturnih ustanov potrebna tudi lastna filmska proizvodnja? Zakaj?

2. Slovenska filmska proizvodnja si je pridobila temeljne osnove za nadaljnje delo. Ali naj Triglav film razvija slovensko filmsko umetnost in kulturo, ali pa naj bi se vsi jugoslovanski nacionalne filmske proizvodnje centralizirale? Zakaj?

3. Letos so pr. cele v naših filmskih študijih izdelovali filme tujezemski filmske skupine. Ali je po vašem mnenju ta način dela — v obliki tako imenovane koprodukcije — koristen ali škodljiv za razvoj naše izvorne filmske ustvarjalnosti? Zakaj?

4. Kakšne teme naj bi po vašem mnenju obravnavali slovenski igrani filmi?

5. Po katerih slovenskih literarnih delih naj bi snemali filme?

6. Kako sodite o sodelovanju gledaliških delavcev pri filmu?

7. Katere slovenske umetniške igrane filme ste v deli doslej?

8. In dokumentarne, oziroma druge?

9. Kateri od teh vam je najbolj ugajal? Zakaj?

10. Kaj sodite o scenaristih, režiserjih, snemalcih, igralcih, glasbenikih in scenografih, ki so doslej ustvarjali slovenske filme?

11. Kaj sodite o slovenski filmski publicistiki?

Nagradna anketa o slovenskem filmu

12. Vidite v naši filmski proizvodnji (igranih in dokumentarnih filmov) kak napredek in v čem?

Za premišljene odgovore se vam zahvaljujemo, ker v dimo v

»Tribuna« bo petim udeležencem ankete, ki bodo poslali najboljše odgovore, podelila denarne nagrade, in sicer:

1. nagrada: dir 2000.—;

2.—5. nagrada: po din 500.—.

Prizor iz filma »Na svoji zemlji«

njih. Vaše zanimanje za nadaljnji razvoj slovenske filmske ustvarjalnosti.

Niste pa, seveda vezani le na ta vprašanja. Dobrodošla nam je tudi vsaka vaša misel o slovenskem filmu izven njih.

Odgovore pošljite na naslov: Uredništvo »Tribune«, Ljubljana, Trg revulucije 1-1, ali pa oddajte pri vratarju Univerze.

V odgovorih navedite tudi fakulteto in oddelo, starost in poklic staršev.

KONZUL

Glasbena drama J. K. Menottija, na beograjskem odru

»Prišel je čas, ko moraš zdaj odid. Cvet ohrani poletje v svojem zimskem snu in morje hrani lunin svet, tudi moje srce bo vedelo za ljubezen in ta čas... naj naša srca ohranijo skrivnost in srce borbice cilj, življenje jutri bo srečno!«

tako nekako se glasi arija-molog Johna Sorela, ko se poslavljajo od žene Magde in beži preko meje. Mora bežati, ker ga zasleduje policija. Pravkar so bili agenti v stanovanju in zasliševali ženo in mater...

Magda odhaja po navodilu moškega drugega dan na tuj konzulat, kjer naj bi ji pomagali. Tu

je več ljudi, ki prav tako upajo, da jih bo ta konzulat rešil terorja v tej deželi... izpolnjujejo formulacije in čakajo, čakajo... in se klanjajo birokratski sekretarki Tudi Magda Sorel mora izpolniti formulacije in čakati, kajti konzul je zavzel in je ne more sprejeti. Nič ne pomaga, če je njen primer nujen, zelo nujen — birokracija je neizprosna.

Magda doma utrujena zaspi in v snu prideta v sobo njen mož in sekretarka s konzulata. Dogodki brze mimo... mož ji sporoča, da čaka blizu meje, da ona dobi potni list... Agenti prihajajo in jo zaslišujejo... mali sinko umira v zibelki...

Toda ta sekretarka je neizprosna. Magda je obtožuje, Magda obtožuje birokratizem... »Moje odgovor: Moje ime: jaz sem žena. Starost: še mlada. Barva las: siva. Oči: solzne. Poklic: čakanje, čakanje. O, prišel bo dan, vem, ko plamen srca sežgal bo te snope papirja...«

Končno je konzul prost in jo bo sprejel, toda... iz njegove sobe stopa agent, ki jo je prej zasliševal. Magda se zruši.

Noč je že. Sekretarka ne more spraviti Magde iz urada. Prijatelj ji sporoča, da je mož nečakan in da se lahko vsak hip pojavi tu. To bi pomenilo konec... Magda odide domov vsa obupana.

Sekretarka ostane sama. Uga, ša luč. V pošastnem roganju vstanejo pred njo vse zavrnjene stranke, John priteče v pisarno in takoj za njim policija. Uklenejo ga in odpeljejo na strelišče...

Magda Sorel je zlomljena, toda odločna. Zastupi se s plinom. V agoniji se pojavi pred njo John in mati v poročni obleki. Ljudje, ki jih je srečala na konzulatu, plešejo mrtvaški ples... »Naslednji! Naslednji!...« Čuj, mrtvaške trombe nas klicajo na poti! Magda, le z nami! Magda, vsi mrtvi so tu. Brez strahu smo, vse je v redu, vsi dokumenti so tu... vrzite jih v ogenj!

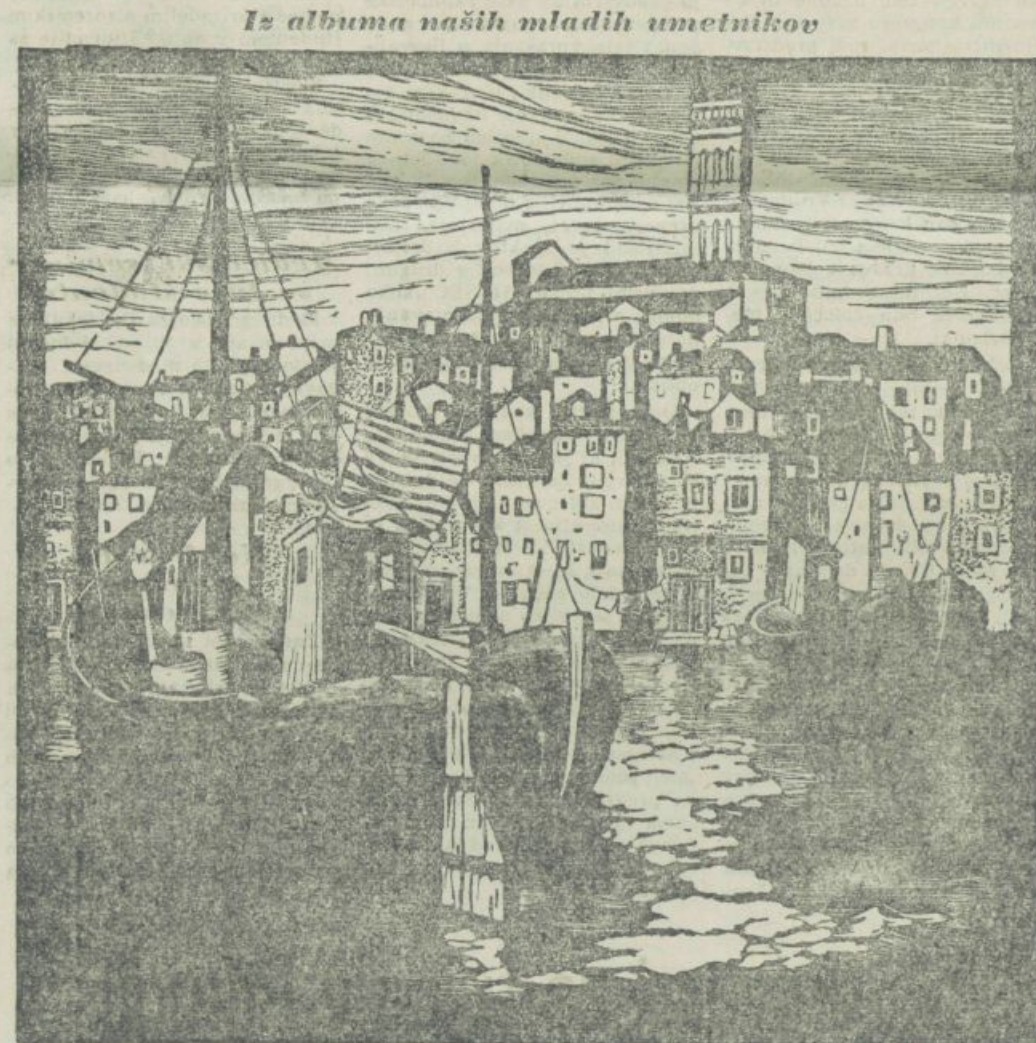
Telefon zvonil. Magda ve: telefonira sekretarka s konzulata. Magda ve: njen potni list je odobren! Toda ona nima več moči, da bi dvignila slušalko...

Nikjer straže, nikjer zla, širna so obzorja, zgoreli so vsi dokumenti na zadnjem potovanju preko obmejne zapornice iz »neke dežele. Letos ali lani — vseeno — dandanes... Vaše ime: Magda Sorel... starost: Triintrideset...

Katera je ta država? Kdo so ti ljudje?

Avtor pravi v naslovu, da je čas sedanj in da se dogaja nekeje v Evropi.

Vsi kritiki se strinjajo v tem, da izvedba te drame pomeni enega največjih dogodkov v gledališkem življenju Beograda po vojni. Nihče ne postavlja vprašanja: kje? kdo? — Vsi razumejo. kd

Bojan Golija: Rovinj

tomej svojih muzikalnih prednikov, po ves dan prepevali in žvižgali v največjo grozo svojih staršev in sosedov. Prvi poek v glasbi mi je dal oče. Na konservatoriju sem bil večji bohem kakor Schonard in nisem videl bankovca za 100 lir pred uspešno predstavo svojih Villi. Pozneje se mi je nasmehnila sreča. Vstajem dovolj zgodaj, potem pa hodim na lov in, kadar se vrnem, jem in spim, zvečer in ranoči pa delam.

Te njegove besede že same karakterizirajo življenjsko pot velikega komponista, ki je prehodil pot od največjega trpljenja do največjega sijaja in bogstva. Ob priliki njegove premiere Fanciulla del Vest v New Yorku mu je znani milijarder Vanderviet priredil čarobno noč po vzoru Tisoč in ene noči, ki se je je udeležila vsa tedanja aristokracija uma in denarja. Puccini je pozneje rekel: »Do bi mogel sploh pomisliti, da je bilo vse to prirejeno v počastitev siromašnega organista iz Luccie...«

Njegovi profesorji so bili Bazzini, glasoviti glasbeni pedagog in direktor konservatorija, ter Ponchelli, znani komponist Giocondo. Preko njega in Verdija je italijanska opera ponov-

va znana ljubitelja L. Illico in G. Giacosa. Puccini sam je delal s tako ljubeznijo in vero, da je bil prepričan v velik uspeh, kljub velikemu številu protinikov, ki so ga v prvi dobi njegovega ustvarjanja ostro napadali. Premiera je bila v milanski Scalii 17. II. 1904 in je doživela neuspeh, kakršnega v Scali ne pomnijo. Čeprav je bil Puccini silno razočaran, ni obupal, temveč je ob vspodbudi svojega založnika Tita Ricordia prekomponiral nekaj mest, ki so bila podobna Bohemu, razdelil opero v III dejanja namesto dosedanjih dveh in dodal tenorsko arijo v tretjem dejanju. Tako obnovljena Butterfly je 28. V. 1904 v Teatro grande v Brescii doživela ogromen uspeh in danes predstavlja standardno delo operne literature.

Delo je po muziki in po vsebini srečna kombinacija eksotičnega orienta in evropske puccinijevske melodike. Intenziteta čustva ter enotnost glasbe in dramske fabule je ustvarjena tako močno, da se vsaka predstava konča z globokim usmiljenjem in solzami zaradi tragične usode male Japonke, ki razočarana v ljubezni odide v smrt, rekoč: »Bolje je častno umreti, kakor nečastno živeti.«

ŽENA - DOM - POKLIC

V zadnji številki Tribune je bil pod tem naslovom objavljen kratek članek, ki je po problematiki, s katero je zvezan, zelo zanimiv. Res je, da se v vprašanju žene pri nas premalo vedno pravilja, čeprav se problemi vedno bolj zaostavljajo in vedno nujneje zahtevajo rešitve. Če hočemo bolje razumeti današnji položaj žene, moramo pogledati nekoliko nazaj v zgodovino. Tako vidimo, da se je položaj žene močno spreminjal in sicer v veliki meri pod vplivom tipa produkcije nekega razreda in iz njega izvirajočega celotnega odnosa do sveta. Fevdalna aristokracija n. pr. ko: celoten razred ni bila sama produktivna, ali, če hočemo, sta bila zato v tem razredu enako produktivna oba, mož in žena. Ker ni bilo neposrednega bora za materialni obstoj in neposrednega opravlja s produkcijo svoje materialne baze, so v zavesti tega razreda vladali mnogo idealnejši pojmi o sebi in svetu: telesni užitek so bili pobarvani estetsko, vse obvladujoče merilo je bila čast. Ta idealni odnos do sveta se je reflektiral tudi v odnosu do žene, ki je bila povzdignjena v predmet čaščenja, spoštovanja in ji je bila v družbi priznana sicer drugačna, a vendar moške-

moška vredna samostojnost.

Z nastankom meščanstva pa se je stvar temeljito spremenila. Materialna neposredna borba za obstoj in lov na denar, sta ustvarila nov družbeni tip, tip pridobitnika meščana, ki je ves svet meril le po tem, koliko stane ali koliko dobička se lahko iztisne iz njega. Tak pogled na svet je popolnoma zbanaliziral tudi odnos do žene, ki je postala blago, stroj za produkcijo otrok in pripravljanje udobja, lepa lutka, ki je služila hiši za okras — in nič več. Skratka — postala je moževa lastnina, uklenjena v moralistični, svetohilski in ozkoprstni meščanski zakon.

Žena je bila ponižana s prejšnjega visokega piedestala in je to tudi temeljito občutila. Jasno je, da se je začela boriti zase in izrabljati vse možnosti za svojo rešitev zlasti zato, ker so obstajale te možnosti že v okviru meščanskega razreda samega. Pogled tega razreda na svet se ni pustil streti od stvarnosti in njene pogojnosti, temveč je hotel preko nje doseči idealno stanje zase; veroval je v neomejeno moč razuma, ki lahko v osnovi spremeni svet. Meščanski pravni zakon je proglasil enakost vseh ljudi, tako moških kot

žensk, čeprav je stvarnost pričala drugače. In tako je ta ideja o enakopravnosti žena šla svojo pot, se razvijala in se bo prej ali slej morala realizirati v vseh naprednih državah.

Poglejmo zdaj, kako je s to stvarjo pri nas. Naša ustava je z zakonom o enakopravnosti žena izvršila naloge, ki bi jo moral izvršiti že kapitalizem, pa je bil za to preslaboten. S tem zakonom je dana idealna pravna možnost za vse rešitve, ki jih bo praksa zahtevala. Če pa pogledamo konkretno, je v prehodnem štadiju, v katerem se nahajamo, položaj žene v nekem smislu zelo težak. Enakopravnost, tako kot je konkretizirana danes, pomeni zanj v nasprotju z idealno možnostjo veliko breme. Prej je imela žena dolžnost skrbeti za otroke in gospodinjstvo in je v izpolnjevanju te dolžnosti potrošila vse svoje sile — ne pozabimo tega! Kulturno se je izživljala le v doberdelnih

društvih, opravljanju in obrekovalstvu. Zdal pa je tudi žena zahtevala rešitve iz omejenega in morečega vdušja katoliške nacistične morale K-K-K (Kinder, Küche, Kirche, t. j. otroci, kuhinja in cerkev), zahtevala je potrebo izživeti se tudi duhovno, intelektualno. Zahtevala je možnost lastne izobrazbe in svoj poklic, v katerem bi se uveljavila in izživela — in je to tudi dobila.

Do tu je vse v redu, težave povzroča to, da je bila sicer ideja — lepa in človeška ideja — tu, vseh prepotrebni pogojev zanjo pa ne. Kajti žena za to novo nalogo, ki jo je prevzela, nima moči. Ali opravlja svojo trojno dolžnost površno in v stresu za tem, da je čimbolj ne opravlja, ali pa je treba ženo razbremeniti. Jasno je, da prva rešitev ne pride v poštev, kajti žena, ki se je enkrat materialno in duhovno osamosvojila, ne more več nazaj v obojestransko

odvisnost. Preostane nam torej le druga rešitev — razbremeniti ženo. Toda kako?

Najidealnejša bi bila po eni strani popolna mehanizacija gospodinjstva, kakor je to storjeno v deželah z visokim standardom, po drugi strani pa skrajšanje delovnega časa. Ker pa vemo, da to pri nas za zdaj še ni mogoče iz objektivnih razlogov industrijske zaostale dežele, ki mora najprej vzpostaviti svojo materialno bazo, moramo poiskati sredstva, ki so nam dosegljiva. Najlažja rešitev, s katero si pomagamo vedno več žena, pa je rešitev v popolni zunanji istosti s možem. Žena, ki si na zunanji prisrski vse moške lastnosti in strema za tem, da je čimbolj ne opravlja, ali pa je treba ženo razbremeniti. Jasno je, da prva rešitev ne pride v poštev, kajti žena, ki se je enkrat materialno in duhovno osamosvojila, ne more več nazaj v obojestransko

vrednega, nekaj, kar moža dopolnjuje in zahteva dopolnitve tudi od njega. To »nekaj« je bistvo ženske — njena neznost. Žena je že po svoji bio-fiziološki strukturi določena za poslanstvo, ki se mu ne sme izneveriti, — da rodi in vzgaja otroke. To je njeno bistvo, preko katerega ne sme in ne more. Če pa že gre zoper sebe, plača to svoj nenormalni korak, čim se osvesti, s psihičnimi okvarami in raznimi oblikami nevroz. Torej tudi ta rešitev ni možna, oziroma do sploh ni rešitev; pomagati si moramo na drug način.

Eden izmed teh načinov, ki je itak nujen, je temeljita sprememba naše miselnosti, temeljita prevzgoja žena, zlasti pa še mož, kajti možje še zdaj ne gledajo na ženo kot na človeka, ki mu je enakovreden tovariš. Vzemimo konkretni primer: mož in žena sta profesorja z enakim številom učnih ur in z enako plačo. Ko prideta oba v istem času utrujena iz službe domov, s kakšno pravico se bo mož udobno zleknil in čital časopis (in tako dela večina mož), žena pa se bo lotila pospravljanja, šivanja in drugih dolžnosti, ki jih je treba izpolniti? Kajti večina naših tovarišev moškega

spola je na žalost takda, da polkaze najodločnejše znake neugodja in odločnega odpora, če jih prezaposlena mati ali žena prosi, da bi — pomili posodo!

Dolžnosti je treba razdeliti, kolikor se to da! Mož naj ne pomaga ženi v njenih gospodinskih opravilih le v »medenih tednih. Ne, mož naj se zave, da je to njegova dolžnost, ne glede na svoja čustva do žene, prav tako kot je njegova dolžnost, da je ob 7. uri zjutraj v službi. Ni prav, da možki zaradi lastne udobnosti odriavajo ženi vsa bremena vsakdanjega življenja, ki so dovolj težka. Zato ni čudno, da nekatera dekleta obupujejo, češ saj sploh nima smisla, da študiram. Z univerzitetno izobrazbo ne bom prav nič bolje prala plenik in pomivala loncev.

Vidimo torej, da vprašanje enakopravnosti le ni tako enostavno, kakor se zdi na prvi pogled. Naša naloga je, da to protislovje med realnimi možnostmi in zavestno nujnostjo, ki hoče dalj korak možnosti puste, če že ne odpravimo, pa vsaj omilimo. Pri tem pa naj ne sodelujejo le študentke, temveč vse žene, pa tudi možje, saj je rešitev teh problemov tudi v njihovem interesu!

-nka

Počitniški delovni tabori po Evropi

Mednarodni delovni tabor v Kranju?

Nacionalne Zveze študentov pričajo že februarja in marca objavljati načrte potovanj, izletov in delovnih akcij za prihodnje počitnice. Letos je dejavnost na tem področju izredno živa. »Studentenspiegel« prinaša v zadnji številki točne načrte in podatke, ki naj služijo vsem zainteresiranim študentstvom zveza za informacijo. Tudi naša Zveza je že seznanila študente s svojim programom: taborjenje v Novem Vinodolu in Baški Vodi in okrevanje v Dubrovniku. Razen tega pripravlja petnajstdnevno vožnjo: Ljubljana—Zagreb—Beograd—Sarajevo—Dubrovnik—Split—Reka. Za posameznike in manjše skupine bodo organizirani sprejemni centri v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Skoplju, Sarajevu, Dubrovniku, Splitu, Rabu in na Reki. Vsi centri bodo v študentskih oz. dijaških domovih.

Podobne načrte so objavile tudi ostale študentske zveze. Povsod so navedeni seveda tudi stroški. Spet se postavlja ovira vsakemu povprečnemu študentu: denar! Zato so zanimivejši delovni tabori, kjer se z delom toliko zasluži, da lahko živi. Te možnosti letos Jugoslavija ni predvidevala.

Trenutno je znano, da klub Kranjskih študentov proučuje možnosti za organizacijo mednarodnega delovnega tabora v Kranju. O tem pa gotovo poročal tovariš, ki se trenutno ukvarja s tem problemom.

Razpis OZN

Društvo LRS za Združene narode nam je poslalo razpis na tečaj za letošnji najboljši esej o OZN, ki ga je prejel od informacijskega centra ZN v Beogradu. Na tečaj se lahko udeležijo vse osebe, stare od dvajset do trideset let, ki so državljani katerekoli države, ki je članica ZN. Teme za tečaj so: Tehniška pomoč ZN in mir, Dolžnosti narodov in odgovornost mednarodne skupnosti, vloga nevladnih organizacij v izvrševanju načel ZN. Ker je rok za oddajo esaja kratek (pred 1. V. 1953), naj se zainteresirani čimprej oglašijo na Društvu LRS za Združene narode (Cankarjeva 5.II), kjer bodo dobili točne informacije o ostalih pogojih natečaja.

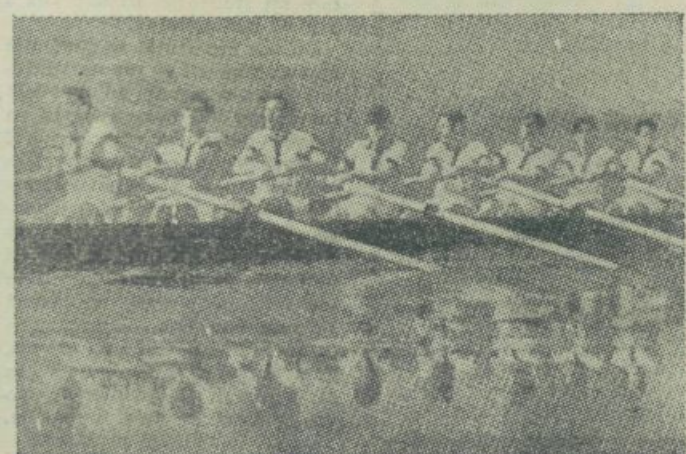
Gostovanje beograjskih študentskih športnikov

30 članov telovadnega društva Partizan, ki vključuje beograjske študente, je obiskalo Cuprijo in Paracin. Za nastop študentov telovadcev je vladalo v obeh krajih veliko zanimanje.

VEČNA RIVALA NA TEMZI

99. srečanje osmercev univerz Oxforda in Cambridgea. Vsako leto meseca marca se na Temzi vrši tekma, ki pritegne ves angleški narod. To je srečanje dveh najboljših osmercev univerz Oxforda in Cambridgea. Naj bo Anglež med letom vnet prišast Arsenal ali kakega drugega, največkrat nogometnega kluba, ko sta na startu osmerca obeh univerz, je le za Cambridge ali Oxford in ne več. Zanimanje za to vsakoletno srečanje pa je že davno prekoračilo meje Angleže in lahko rečemo, da se danes ves športni svet zanima za rezultat obeh »večnih rivalov«.

Angleži na dan tekovanja dobesedno zagnejo obalo Temze že več ur pred pričetkom. Vsi nosijo svetlo ali temnomodre značke, da bi pokazali, čigavi prišasti so. Res ima to tekmovalnost že dolgo stoletno tradicijo. Prvo srečanje se je vršilo namreč pred polnimi 124 leti. Proga je bila dolga je 3600 metrov in tekmovalci je prisostvovalo 20.000 gledalcev. Moštvo osmerca univerze Oxford je ve-

Oxonska osmerica si je zamaž prizadevala...

Spominjam se, kako je pred dvema letoma neki naš študent iz Trsta jeseni po počitnicah pripovedoval o prelepih dnevih, ki jih je preživel v nekem švicarskem študentskem taborišču, kjer je delal v počitnicah. Tudi v preteklem letu je nekaj jugoslovanskih študentov sodelovalo v takšni mednarodni akciji v Švici.

Da so na tak način lepo in pametno izkoristili počitnice, je pač jasno. Stroški so razmeroma nizki, udeleženec pa spozna lep del tujega sveta in se sreča s študenti, ki drugače živijo in delajo. Naše brigade so pokazale, koliko priateljstva se skuje v nekaj tednih med ljudmi, ki so si bili tuji.

Gotovo vsakega člana ZJS zanima, ali pripravlja CO udeležbo v teh akcijah. Ali ne bi bilo koristno, če bi se naš Odbor za mednarodne zveze sam pozanimal, če mu je to mogoče.

Spominjam se naših brigadirjev. Koliko naših študentov je žrtvovalo počitnice leto za letom, ko je bila potreba po krepkih, mladih rokah. Kaj je lepša nagrada, kot omogočiti nekaterim izmed njih, da gredo nekam v mednarodno študentsko brigado. Možnosti za to je dovolj in izkoristijo se lahko, če se to resno želi.

V informacijo samo nekaj pri-

merov:

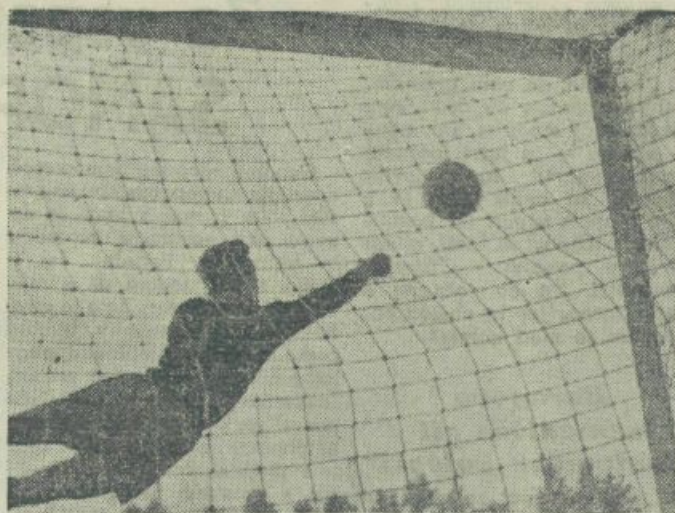
1. Arheološka izkopavanja na Danskem v Hahu in Bouhulmu v juliju in avgustu;
2. arheološka izkopavanja na Sardiniji;
3. taborišče Svartov na Norveškem;
4. švicarski študentje pripravljajo tri taborje v švicarskih Alpah. Od tod bodo organizirane ekskurzije;
5. Gozdna in zidarska dela v Westfaliji.

Pogoji so ponekod bolj ugodni, drugod manj. V glavnem pa je treba plačati neko minimalno prijavnino. Preskrba je zagotovljena, razen te pa še nekaj drobca. Glavni problem pri nas je gotovo vožnja do tja. Jasno pa je, da se da tudi to prepreko premagati, če je zato dovolj iniciativne in želje. V lanskim počitnicah je »Jugolinija« prepeljala na svojih parnikih lepo število študentov v Anglijo, Francijo in Nemčijo za minimalno ceno: 300 din na dan za hrano. Če je znal zagrebški delavski tehnikum organizirati krožno potovanje za 30 ljudi od Reke do Hamburga in nazaj, bi gotovo tudi mi to zmogli, če bi stvar pravilno pri-

jeli. Poizkusiti je pač treba! Zdi se mi pa, da se te reči ne opravi po telefonu in pošti, temveč le z osebnim stikom.

Ne morem verjeti, da bi Jugoslovanska linjska plovba na Reki odvrnila nekoga od nas, če bi prišel s seznanom naših najboljših brigadirjev in povedal, da bi jim radi nudili nekaj lepšega v pohvalo in nagrado.

To je ena možnost, ki je prav gotovo izvedljiva. Da se pa dejo še številne druge, če se dobro razmislija, to smo pač študenti že dostikrat dokazali. S.

Vratarju ni kaj očitati, izkazal se je

Samo polovičen USPEH V FRANCIJI

Studentska nogometna reprezentanca je gostovala v Rouenu, kjer je igrala povratno nogometno tekmo z ekipo francoskih študentov. Kot je znano, so Francozi na svojem gostovanju v Beogradu doživeli poraz in so zapustili igrišče s tremi golji v mreži. Povratna tekma se je končala z rezultatom 2:2. Z rezultatom niso zadovoljni niti francoski niti naši študentje, ker so tako prvi kot drugi pričakovali zmago svojega moštva.

Tekmi je prisostvovalo okrog 8000 gledalcev, ki so bili z igro obeh moštvev zadovoljni, saj je bila tekma zelo živa, borbena, a tudi zelo fair. Začetek je pri-

gol tekme. V 25. min. je z ostrim strelom iz daljave kakih 25 m presenetil domačega vratarja. V 37. min. so po napaki naše obrambe dalj Francozi drugi gol.

Naši študentje so prekašali Francoze po tehničnem znanju. Domačini so se predstavili kot solidno moštvo, ki je igralo vso tekmo z velikim poletom ob močni podpori navzočih gledalcev.

Uspeh Akademске strelske družine:

Moštvo Akademске strelske družine je v tekmovalstvu zračno puško za prvenstvo Ljubljane, na katerem je sodelovalo

padal naši ekipi, ki je tudi dala prvi gol. Po lepi kombinaciji našega napada je potresel francosko mrežo Lipušinović že v 15. min. Toda že dve minuti kasneje je krilo francoske ekipe — Mineau izenačil. Kmalu nato je Ognjanović dosegel najlepši

okrog 900 strelcev, kljub začetnemu delnemu neuspehu osvojilo s 6422 krogi drugo mesto (samo s tremi krogi za zmagovalcem!) in ponovno dokazalo, da je eno najboljših.

Uspehi študentskega športa

ODGOVOR NA ČLANEK »Na mrtvi točki«

Zadnja številka »Tribune« je objavila članek, žal brez podpisa, z velikim čudovitim naslovom »Na mrtvi točki«. Uredništvo lista je še imelo ta pripevek za tako važen, da ga je tiskalo z debelimi črkami. Po drugi strani pa je razpis medfakultetnega prvenstva v odbojki nekeje v kotu, tako da se danes večina fizikalnih referentov po fakultetah izgovarja, da razpisa sploh v Tribuni ni našla.

Mislim, da je bilo upravičeno za tak članek, če naj bi dosegel svoj namen in uspeh, da se ga tiska z debelimi črkami. Tako mu je vsaj formalno dan poudarek, ker mu ga bedna vsebina ne more dati. V zadnjih številkah Tribune smo na podlagi ankete, ki jo je razpisalo uredništvo, brali več konstruktivnih predlogov za izboljšanje športnega življenja na Univerzi. Menim, da prav te konstruktivnosti v članku pogrešamo.

Vsi vemo, da se študentski klubi borijo z velikimi težavami. Vodstvom vseh teh klubov gre nedvomno veliko priznanje za njihovo delo. Naj pride pisec članka enkrat na tereing ASK-a, ju-do kluba itd., pa bo jasno vidi sledeče: 6 moštvev ASK-a ali preko 150 članov na enem igrišču, preko 100 članov ju-do kluba v mali telovadnici na Taboru, turnirji LUSK-a brez inventarja itd. Kljub temu vabijo naši klubi vsakega študenta, ki jim bo konstruktivno pomagal, vabijo pa tudi nove člane v svoje vrste.

športno stran zadnje Tribune in bo lahko čital: kočano šahovsko prvenstvo Univerze, presenetljiv uspeh ASD, ASK se pripravlja na ligaško tekmovalstvo, visokogorski smučarski tečaj, razpis medfakultetnega prvenstva v odbojki — poleg tega pa njegov članek »Na mrtvi točki, ki je v takem protislovju tudi na mrtvi točki ostal.

Se nekaj o delu športnega odbora! Akademski športni odbor je bil izvoljen v lanskem letu za značajem koordinacijskega telesa med posameznimi študentskimi klubi. Neke večje operativne odobro je bil imel, ker so bili pogoji dela taki, da je bilo težje delati na klubih. Odbor se je vsekoli boril v glavnem za 2 stvari: 1. za uvedbo splošne telesne vzgoje na Univerzi in visokih šolah in 2. za samostojno študentsko športno društvo. Prvi predlog čaka že več kot leto na sejo odbora za visoke šole LRS in je res na mrtvi točki, medtem ko se drugi predlog vzporedno s krepitvijo materialne osnove, od katere je v prvi vrsti odvisen, zdneva v dan bolj realizira. Na novo je bil ustanovljen ju-do klub, sabljaska sekcija, namiznoteniški klub in odbojarski klub. Športni odbor se stalno bori za izboljšanje materialnih pogojev v študentskem športu. Poleg tega je športni odbor organiziral smučarsko prvenstvo FLRJ, razpisano je odbojarsko in košarkarsko prvenstvo Univerze, dvakrat tedensko je bila na razpolago studentom telovadnica na Taboru, študentskemu naselju je bila dana materialna pomoč v znesku 20.000 d.narjev. To je delo, ki ustreza značaju ASO, ne pa organizacija tekem med naseljem in kolegijem (kot to navaja pisec), ker je to stvar študentov v obeh domovih.

Brez dvoma gre piscu članka najboljši v nos odhod naše smučarske reprezentance v St. Moritz in bližnji odhod ASK-a v Italijo, saj drugih potevalov v inozemstvo itak ni bilo. Smučarska reprezentanca je odšla na II. prvenstvo FISU-ja kot državna reprezentanca FLRJ in je o njenem odhodu sklepal CO ZSJ, ne pa ASO. Vendar ne gre za to! Vsa naš študent, zlasti pa študent športnik je lahko ponosen na ime Gorisček, Svet, Dobrin, Hladnik, Dornič, Prestor itd., saj so s svojimi rezultati dosegli to,

da nas imajo tudi v inozemstvu za najboljšo univerzo v smučarskem športu. Mislim, da ni bilo študenta, ki se ne bi razveselil Gorisčkovega prvega mesta, če se pa pisec članka s tem ne strinja in postavlja naše uspehe še celo v narekovanje, pa je tako dejanje vsakega obsojanja vredno.

Poleg tega potovanja v inozemstvo pa je ASO odobril ASK turnejo v Italijo. Naš košarkarski klub je trenutno na 5. mestu v državi in je razmerje gostovanj v inozemstvu med Zvezdo in Partizanom nasproti ASK-u 100:2. Komentar ni potreben! ASK-u želimo na turneji obilo uspeha, rzihovali uspehi pa bodo tudi uspehi študentskega športnega življenja pri nas.

Na koncu še to. Želimo konstruktivnih predlogov, želimo več sodelovanja vseh študentov v naših klubih, odklanjamo pa vsako neupravičeno in demagoško klevetanje naših uspehov!

Vlado Mikuš

Opomba uredništva: Ponovno vabimo vse športnike in vse prijatelje športa na naši Univerzi, da se o športnih problemih oglašajo v našem glasilu — samo morda na malo manj jeked način.

Naš novi športni klub

9. aprila je bil na naši Univerzi občan zbor odbojarskega kluba ljubljanskih študentov. Občnega zbora se je udeležilo nad 40 odbojkarjev, ki so zelo živahno razpravljali o bodočem delu tega kluba. Ime kluba je Akademski odbojarski klub — AOK. K temu klubu so pristopili igralci odbojarskega kluba Krim, ki bodo tvorili osnovo nove ustanovljenega kluba. V ta klub bodo poleg študentov skušali vključiti tudi srednješolce. Prva naloga AOK bo izvedba medfakultetnega prvenstva ljubljanske Univerze v odbojki.

Zmaga ASK

V prvi tekmi na prostem sta se pomerili košarkarski ekipi ljubljanskih študentov in mariborskega Branika. Zmagal je ASK z 59:47. V ekipi ASK se je tudi to pot odlikoval Skrajcar, ki je sam dosegel 19 točk za svojo ekipo. Tudi v tej igri je dokazal, da bi upravičeno spadal med kandidate za državno reprezentanco. Kristančič v tej tekmi ni nastopil. ASK je preizkusil nekaj novih mladih moči, ki so prav dobro obnesle. Ta prva tekma nam daje upanje, da nas bodo naši študentje tudi v letošnji sezoni dobro zastopali.

Univerzitetna prvenstva v Beogradu

Letos se vrše medfakultetna prvenstva beograjske Univerze v naslednjih panogah: v šahu, streljanju, namiznem tenisu, košarki, odbojki, rokometu in nogometu. Za nogomet je prijavljenih 16 moštvev, za namizni tenis 20, za košarko 9 itd. V vseh disciplinah razen v atletiki in streljanju, bodo tekmovali po ligaskem sistemu.

Razpis košarkarskega prvenstva univerze

Košarkarski klub ASK prireja v dneh 24. in 25. aprila 1953 prvo medfakultetno prvenstvo v košarki. Vse tekme bodo na igriščih pod Cekinovim gradom. Fakultete naj prijavijo svoje ekipe do 19. t.m. na Univerzitetnem odboru ZSJ ali na finalu odbojarskega prvenstva. Moštvo, ki bo zmagalo, bo dobilo prehodni pokal. Vse informacije se dobijo na igriščih pod Cekinovim gradom vsako popoldne.

Tudi naše dame dobro mečejo v kos

Alpinistični tečaj srbskih študentov

Planinska zveza Srbije je organizirala tečaj za študente skih planinskih društev v Beogradu. Namen tečaja je posredovati osnovno znanje alpinizma.

KAJ JE-KAJ BO

z našim planinskim društvom?

Po uspelem visokogorskem smučarskem tečaju pri Triglavskih jezerih, s katerim je društvo zaključilo zimsko sezono, so se začele priprave za čim bolj uspešno delo v poletnih mesecih. Posebno AO, ki je zad-

ni naš smučarjem Prestorju, Bizjaku, Dorniču in Bizjakovi so odobrili potovanje v Avstrijo, kjer bodo na tekmovalstvu zastopali našo Univerzo.

nji dve leti bolj »živovarile«, ima dokaj zahteven program. Po ostanki tov. Miha Verovška je mesto načelnika AO in podpredsednika društva prevzel tovariš Antonov Kolja, ki je z marljivim delom v odboru pokazal, da bo sposoben popraviti stanje v odboru. Res, več kot potrebna je močna roka, da bo odsek dosegel raven izpred leta 1950, po katerem je aktivnost in kvaliteta zaradi malomarnosti in nezainteresiranosti odgovornih funkcionarjev močno padla. Tako n. pr. že skoraj leto dni ni bilo rednega sestanka. Na sestankih AO ljubljana-matica pa je videti člane univerzitetnega AO in to še celo bivšega načelnika. Kakšne koristi so vodile znane alpiniste, da so prestopili v druga društva in odseke ali da se igrajo dvostransko vlogo, je vsakomur jasno! Vsekakor bo AO moral temeljito razčistiti svoj položaj.

Da pa si bo pomnožil vrste aktivnih alpinistov, se je odločil ustanoviti plezalno šolo, ki bo na Turncu pod Smarno goro in v Iskem Vinjarju. Poleg praktičnega dela bo tudi teoretičen pouk. Po končani šoli, ki bo v aprilu in v začetku maja, se bo vršil izlet v Kamniške Alpe, kjer bodo udeleženci šole

preizkusili svoje sposobnosti in znanje. Člani AO se bodo udeležili tudi alpinističnega tabora na Okrešlju, ki ga pripravlja PZS in kjer bodo nekateri pripravniki delali izpite.

Kaj pa PD? Sodeč po do sedaj vplačani članarini (ca 400), se je v letu 1953. število članstva zopet zmanjšalo. Največ članov je bilo v letih 1949—50 (ca 2000), nato se je začelo število nižati. Vzrokov za to je več. Najtežja neja je gotovo dražja voznina in bivanje v gorah. V nasprotju z leti pred 1950, ko je lepo število študentov planincev skoraj vsako nedeljo obiskovalo gore, se danes večina odpravlja tja le nekajkrat na leto in to za več dni skupaj, kar precej zmanjša stroške.

Drugi vzrok je ta, da imajo ugodnost popusta pri vožnji tudi druge organizacije in dru-

štva (ZSJ, Počitniška zveza itd.). Tako so odpadli tudi taki, ki so bili včlanjeni samo zaradi te ugodnosti.

Da bi društvo povečalo število aktivnih članov, je poskušalo organizirati krožke po fakultetah, vendar se je ta poizkus izjalovil. Videti je, da ta oblika dela ni primerna. Treba bo najti drugo — mogoče v obliki skupinskih izletov v okviru celotnega društva. Odbor pripravlja tak izlet pod Jalovec 4. maja t. l., ki bo združen z žalnjo svečanostjo v spomin študentom, žrtvam neurja v steni Jalovca.

Važen dogodek bo tudi odprava v inozemstvo. Alpinisti se bodo v ta namen vključili za začetek v plezalno šolo, ko pa bo čas za vzpone v Alpah, bodo tam nadaljevali s treningom. Odpravi se bo pridružil tudi nekaj planincev.

-lv-

ŠAH

Uspeh, ki bi bil lahko še večji

Šahovski šesterboj v počastitev VI. kongresa SZDL

Osrednji dogodek v šahovskem življenju Ljubljane je bil v zadnjem času šesterboj moštvev v počastitev VI. kongresa SZDL. Vsa klub je zastopalo 30 igralcev, tako da se je skupaj 180 šahistov borilo za uspeh svojega moštva.

Favorita tekmovalja sta bila člana prve državne lige Krim in LUSK. Oba kluba sta se srečala šele v zadnjem kolu. V začetku so vodili študentje s 6:2, potem pa so igralci Krima izenačili in prešli celo v vodstvo. Po štirih urah igranja je bil rezultat 15:13 za Krim, dve partiji pa sta bili prekinjeni. Zanimivo je, da je na prvih desetih deskah moštvo LUSK občutno porazilo Krim. Krim si je s tem zagotovil prvo mesto s 106 in pol točke (2). Pred LUSK s 101 točko (2). Z njima so Triglav, Tehnik, JLA

in Zelezničar. Uspeh LUSK bi bil nedvomno še večji, če bi v njegovih vrstah igrali vsi tisti šahisti študentje, ki so igrali za druge klube. Študentje moramo združiti svoje moči in uspehi ne bodo izostali!

Zdravko Gabrovšek

Šahovsko prvenstvo beograjskih fakultet

Po IV. kolu tega prvenstva je še vedno na čelu tabele MVS, čeprav je zgubila tekmo s študenti tehlike. Samo pol točke za medicinci je ekipa filozofske fakultete. Za prvo mesto se borijo tudi pravniki in tehnik, medtem ko so ostale ekipe precej zaostale. Vrstni red ekip je naslednji: MVS 26, Filozofija 25 in pol, Pravna 23 in pol, TVŠ 22 in pol itd.

M. J.

MORILCI SO MED NAMI!

ne najdem superlativov, s katerimi se bi edino dalo povedati vse, kar čutim.

In končno, da vam priznam: predčerašnjim ob 00.37 sem končal svoj sinopsis. Da, okužil sem se — in jutri pričnem pisati scenarij; to bo velik scenarij za velik film in z njim moram uspeti ter postati velika osebnost v naši mladi — še v povojih — filmski umetnosti. To bo scenarij o pisih scenarijev in naslov bo: »Morilci so med nami«!

Baragovo semenišče ali Akademski kolegij?

V vseh reklamah za kino SO-CA je omenjeno, da se ta kino nahaja v Baragovem semenišču. Stanovaleci Akademskega kolegija so se primerno začudili, kako so študenti mogli priti na tak način, pa čeprav z dodatkom »bivšim«. Torej: Akademski kolegij v vsakem primeru!

Če bo film o zaljubljenem študentu, ki si izposodi kravato, ko gre prvič na sestanek. Ali ni tragično...? Dregnil me je, da sem se čisto predramil. Zgledal sem pred seboj medle rdeče luči in silhuete v toplem nihanju tanga. Plesat si prišel! Je butnilo od nekega vame. Kaj tu sediš in spiš? — Toda to je šele začetek, ves problem je čisto drugje... je nadaljeval vztrajni, monotoni glas.

— Sele začetek, praviš? (nekaj pač moraš reči). Plesat grem, oprosti. Hotel sem ustati, pa me je zadržal in mi pripovedoval dalje, dokler me ni čez čas spet dregnil, da sem se prebudil (na srečo je medtem že »razvil« pred menoj ves scenarij). Ti je všeč? je vprašal s takim glasom in izrazom obraza, da si nisem mogel kaj, da se ne bi zlagal in mu dejal, da zelo!

Se vso pot do doma in v ECZ se mi je nesramno zdelo zaradi tega »velikega« scenarija o zaljubljenem študentu, ki si ni znal kravate zavozavati ali kaj — nekaj je bilo s kravato v zvezi. Tragično. Dramatično. Servus, od kod pa ti? je kričnil veseli glas iz galerije obrazov v tramvajskih gneči. Kje si bil? Plesal sem — sem lagal. In ti? Na študijski kinopredstavi. Danes v soboto. Da, za ožji krog? Ali se tako dobro poznata? Nisem vedel. Voznik je zavrl in zaneslo me je malo naprej, medtem ko je moj kolega zaostal med dvema nevitikama damama. Toda svojimi dolgimi rokami si je znal pomagati in takoj je priplaval za menoj. Veš, pišem scenarij, pa so mi dovolili, da lahko obiskujem študijske predstave. Aaaaa... sem zihnil... uuuuh... in zazdelal. A scenarij? Da, zelo zanimivo bo.

Šestkrat sem pogledal na uro. Mencil sem, delal korake v stran in zopet nazaj, kimal in pritrdjeval, hvalil in prehuvali vso zelo »napeto« zgodbo o nesrečni deklici, ki jo je usoda zanesla — kaj vem kam, nekam v mesto, kjer so se shajali »levi« iz vse države, kar je bila velika nevarnost za njeno nedolžnost in... spo-

minjam se le še konca: prišel je tiho (po prstih in v sivilih copatah) in jo poljubil... — zastor! Da ti sedaj še povem, kako sem si zamislil tehnično izvedbo... najprej bo... Ali si videl utrinek, sem pripomnil... dogodek tik pred koncem... Kdaj pa vstajaš ob nedeljah?... bo na začetku filma in...

Ob nedeljah je tako — go-tovo srečaš koga, če ne drug-je, pa pred pošto. Zivio! Ka-ko pa kaj ti? O, servus, še kar gre, tako kot drugi hočejo! Kam pa dopolne? Na nogo-metno tekmo. Jaz pa v kino. Kaj pa greš gledat? »Eva po-duje raje«. Saj si že videl? Ze, toda zanima me film čisto strokovno, namreč... sam pi-šem scenarij za podoben film, ne tak, čisto za druge stvari gre... v tem trenutku sem videl dva miličnika sredi ce-ste in tramvaj številka 7 je iztril in zapeljal po stopni-čah v poslopje PTT...

Popoldne sem bil na tekmi. Neznane se je zapletel med »odmorom« z menoj v razgo-vor. Zauopal mi je — dejal je, da take stvari zaupa samo neznanim osebam — da piše scenarij za film iz športnega življenja... pripovedoval mi je tudi vsebino, pa ga nisem dobro razumel, ker so navija-či preveč vpili.

Zvečer sem bil v pivski družbi. Sele, ko je minila pol-no in smo skozi alkoholne pare zagledali snažilko, ki je prišla na nočni »šiht«, smo se prav razžvepli in izvedel sm-ja tudi dva od navzočih brez-zičnih elektrotehnikov pišeta scenarije... prave, pravcate scenarije za celovečerni film.

In tu se niti ne konča se-znam vseh scenaristov ali »scenaristov«, ki jih samo jaz poznam, ker sem jih imel čast srečati po svoji ničred-

ZASLUŽEK 5000 do 10.000 din

Študentska Samopomoč nudi vsem študentom in študentkam zaposlitev pri zbiranju članov Prešernove družbe. Provilja je 10 %.

Vsi, ki že želijo zaslužek naj se javijo na Študentski Samopomoč vsak torek in četrtek od 12.30 do 14 v Tomšičevi ulici šte. 13.14.

Obveščamo vse tiste, ki so doslej prejeli pomoč, da izkoristijo priložnost zaslužka, ker bomo morali za mesec maj in junij skrajšati pomoč na minimum ter večino ne bomo mogli več nuditi pomoči.

Ze leto in pol deluje na goz-darskem oddelku agronomsko-goz-darske fakultete strokovno štu-dentsko gozdarsko društvo, a le malokateri študent izven gozdar-stva zanj ve. Molčali smo zavest-no, ker smo že na ustanovnem ob-čnem zboru poudarili, da naj naj-prej dosežemo določene uspehe in nato šele povečamo, kdo smo.

Drugi občni zbor, 24. marca le-tos, je pokazal, da se je društvo trdno usidralo med študenti goz-darstva. Danes lahko trdimo, da smo uspeli in dosegli, da je samo članstvo društva tisto, ki mu je najbolj do obstoja in delovanja društva. Poudariti moramo naj-vажnejše, da ni le formalnih čla-nov, ampak so vsi res delovni in poštenovalni.

Društvo prireja redna predava-nja, ki člani seznanjajo s sodob-nimi vprašanji našega gozdarstva in lesne industrije kakor tudi z različni novimi gospodarskimi ukrepi v gozdarstvu. V ta namen se je društvo tesno povežalo z društvom inženirjev in tehnikov gozdarstva, ki vedno rado usre-že z dobrimi strokovnjaki, preda-vatelji iz operativne in vabi naše člane na strokovne ekskurzije. Lani je društvo imelo 14 »ak-nih« predavanj, ki so nas seznanila tudi z gozdarskimi ukrepi v Švici, Švedski in drugih gozdarsko na-prednih državah.

Letos pa smo se lotili zelo važ-nega dela. Postavili bomo koče, svoje skromne raziskovalne pos-tojke, v naših najbolj oddaljenih in najmanj raziskanih gozdnih področjih. Tako se bomo mogli strokovno udeleževati prav tam, kjer so naši gozdovi že najmanj raziskani. Seveda bodo obenem te koče lahko služile članom za oddih.

Na koncu bi še rad omenil, da vabimo vse študente, ki se kakor-koli zanimajo za gozdarstvo, naj pristopijo v naše društvo, ki ima svoje prostore na agronomsko-gozdarski fakulteti, Krekov trg 1.

R. F.

ni »časnikarski liniji«. Nekdo, na srečo je že v letih in ni bojzani, da bi preveč »ustva-ril«, piše scenarij za film, ki bo najboljši na svetu, ki bo spet združil narode in jih po-vezal v mogočno enoto... (brez šale!). Drugi, neki večni bruc, piše scenarij za barvni film, ki bo bolj turističnega značaja, vendar bo tudi vanj vpletena neka ljubzenska zgodba. Baje bo prečudovito: sončni vzhodi in zahodi na vrhu Triglava, ples vil na Slemenu okrog Javolca in potap-ljanje nimf v premrzlih Trig-lavskih jezerih.

Slovenski narod je lahko ponosen, da so se v njegovi sredi rodili ljudje, ki... saj

Konferenca pravnikov

(Nadaljevanje z 2. strani)

ljivih rezultatov. Najstrožji stu-dijski režim, a istočasno najslab-še pogoje ima ljubljanska fakul-teta z diplomskimi izpiti, pri tem pa z običnim pomanjkanjem študijskega materiala in z eno samo asistentko. Kolegi iz brats-kih republik, posebno Beogra-jčani so se z začetjem izprašev-ali, kako so študenti mogli pri-stati na tak režim. V Beogradu so n. pr. uvedli skupinske izpise, čemur so se pa študenti odločno protivili in so jih odpravili, tako da se danes delajo izpiti iz po-edelnih predmetov, kljub obilici študijskega materiala in števil-nim asistentom.

Naj navedemo nekaj stvari, o katerih bi lahko razmišljale tudi ostale fakultete. Na vseh prav-nih fakultetah v Zagrebu, Beo-gradu in Skoplju študentje sode-lujejo na vseh sejah fakultetnih svetov, kolikor se na njih raz-pirajo problemi, ki se kakor-koli nanašajo na študente. Glede vseh ukrepov se posvetojuje s slušatelji in upoštevajo njih mne-nje. V primerih nesoglasij ali nerazumevanj pa se študenti bo-re za zahteve, ki so upravičene preko dnevnega časopisa, preko intervencij pri merodajnih orga-nih ali celo z ostrejšimi oblikami. Kolegi iz Sarajeva imajo odlične, naravnost prisrčne stike s preda-vatelji. Naj omenimo, da so jih predavatelji obiskovali na delov-nih akcijah, ter da se je prodekan udeležil delovne akcije celo s fizičnim delom. Pri nas pa se žal moramo boriti za brigadirske ro-ke, prosjačiti za material in po-magati po časopisju zaradi stilo nepravilne utemeljitve upravičenih zahtev. Lepo je po-vedal kolega iz Sarajeva, ko je dejal, da je njihova fakulteta res mlada, da pa jim po eni strani za to ni žal, saj nimajo pri njih starih birokratskih tradicij, tem-več prisrčen, prijateljski, res pravi socialistični odnos med stu-denti in profesorji. Pri njih se lahko govori o fakulteti kot ce-loti; naj omenimo samo, da so bili beograjski študenti narav-nost presenečeni, zaradi takega odnosa profesorjev do gostov in njihovih študentov ter so resno zaskrbljeni kako naj obisk v taki obliki vrnejo.

V Beogradu so odpravili pobir-anje inskripcij in frekvenc. To utemeljujejo s tem, da so to sred-nješolske oblike prisiljevanja ob-

iskov predavanj ne glede na njih kvaliteto. Ponekod imajo namreč kvaliteto najslabša predavanja običuten obisk prav zaradi sred-nješolske kontrole ali celo pri-kritih in odkritih groženj zaradi izpitolov.

Načet je bil tudi problem pre-obremenitve študijskega progra-ma. V borbi za spremembo pro-grama so drugod že precej do-segli. Ugotovili so pa, da se ne-kateri profesorji krčevito okle-pajo stolic ter popuste le v toliko, da je njih predmet fakultativen. Prav posebej to velja za predme-t iz zgodovinskega področja ali primerjalnih ved. Prof. Culinović iz Zagreba je dejal, da je obsežna zgodovinska materija ostanek situacije po osvoboditvi, ko ni bilo dovolj pozitivnih predpisov. Mnogo stolic je bilo odprtih tudi po osvoboditvi brez prave stro-kovne potrebe večjih zaradi pri-jateljskih zvez, ali pa poseдова-nja kakih drugih legitimacij.

Na drugih fakultetah profes-orji pišejo učbenike, izdajajo svoja predavanja in pregledujejo be-ležke študentov ter jih spravljajo. Visokošolski študij skušajo spraviti na tako stopnjo, da bi imeli študenti za razpolago čim več študijskega materiala, profes-orji pa bi predavali težja poglav-ja ali pa ona poglavja, ki so se spremenila zaradi razvoja ob ča-sa izdaje učbenika.

Večina se je zedinila, da bi bilo prav, če bi dekanati in tudi or-

Inozemski študenti- štipendisti FLRJ

Beograjski študenti so v ne-kaj mesecih spoznali več stu-dentov, ki so prišli iz Švice, Burme in Amerike, Anglije in Zahodne Nemčije. Nekateri so prišli študirat naš gospodarski in politični sistem, drugi jezik, kulturo in zgodovino. Med njimi je lepo število takih, ki so se pri nas udeležili delovnih akcij. Čeprav prihajajo iz raz-ličnih krajev, imajo različne navade in nazore, jim je vsem skupno to, da so želeli spoznati našo domovino in so veseli, da se jim je ta želja izpolnila. »Na-rodni študent, ki izhaja teden-sko, v Beogradu, prinaša v zad-nji številki vrsto izjav, ki so jih dali naši novi kolegi.

Za uspešno delo SAMOPOMOČI

Odbor Študentske Samopomoči dodeljuje najpotrebnejšim študen-tom poleg pomoči v hrani in de-narju tudi honorarne zaposlitve in instrukcije. Poslednji čas si Odbor živo prizadeva, da bi zajel vse takšne ponudbe. Zato je spro-žil široko propagando v javnosti preko dnevnega časopisa, dopisov na gimnazije in filmskih reklam. Istočasno je preko »TRIBUNE« pozval vse študente, ki bi bili voljni prevzeti instrukcije naj se zgle-se v turek ali četrtek od 13—14 ure v prostorih Samopomoči na Rektoratu TVŠ, Tomšičeva 13. Na ta način skuša doseči pregled nad povpraševanjem in ponudbo, kar naj omogoči zadovoljivo poslo-vanje. Običajno žele stariji tako-jšnji študijsko pomoč. Zato se je Odbor odločil, da začasno reši to vprašanje tako, da se študentje

interesenti zglase vsaj enkrat te-densko na zgoraj omenjenem na-slovu in osebno zvedo za razpo-ložljiva mesta. Odbor pričakuje in apelira, da bodo študentje wi-deli to nujnost v lastnem interesu!

Poleg tega apelira Odbor tudi na vse podpiralce, da bodo v pri-merih, ko Odbor ne bi imel na razpolago zadostnega števila in-struktorjev, priskočili na pomoč, če bi bili naprošeni. Na ta način bodo tudi oni doprinesli k redne-mu poslovanju Samopomoči, kar veča njen ugled in koristi študen-tom. Želeli pa je, da nekateri tovariši, ki prejemale pomoč, po-

kažejo sami od sebe večjo priza-devnost pri iskanju pomožnih za-poslitve.

Odbor opozarja vse študente, ki so s posredovanjem Samopomo-či prevzeli kakršne koli zaposlitve, da se zavedajo svoje dolžnosti v polni meri.

Z uspešnim delom naj utrde ugled Študentske Samopomoči in tako posredno omogočijo, da bo tudi v bodoče lahko izpolnjevala vedno zahtevnejše naloge. Odbor je prepričan, da je le v širokem sodelovanju vseh prizadetih zagotavljen uspeh. Prav zato pa bo nastopil proti vsem pojavom, ki bi kakorkoli motilo to prizadeva-nje. Odbor ponovno poziva vse, ki bi našli na kakršne koli hon-orarne zaposlitve in vse, ki bi odkrili nepravilnosti v poslovanju, da to takoj sporoče Odboru.

Odbor Študentske Samopomoči

Poročilo študentske	SAMOPOMOČI			
	TVS	UN	AK	Med.
denarna pomoč	21.000	37.500	3.000	7.000
vrednost pomoči v hrani	31.110	40.630	19.330	27.000
Skupaj...	52.000	78.130	22.330	34.000
A. Skupna vsota izdatkov:	186.660 din.			
B. Dohodki:	8.000 din.			
1. klub doletskih študentov	8.000 din.			
2. Akademija za igralsko umetnost predstava	8.713 din.			
3. vrnjena posojila	6.000 din.			
4. prispevki univerzitetnih profesorjev	7.190 din.			
Skupaj...	29.909 din.			
5. do sedaj prispeli prispevki štud. pri vpisu	407.093 din.			
Skupaj...	436.996 din.			

Ekonomisti so na tekočem

V ciklu predavanj, ki jih pri-reja Zdrženje študentov eko-nomske fakultete je 2. aprila predaval tovariš Viktor Avbelj o razvoju kmetijstva pri nas. Na to predavanje smo povabili tudi tovariše z drugih fakultet, vendar so se v večjem številu odzvali samo agronomi. Kljub temu je bila velika dvorana ekonomske fakultete zasedena do zadnjega kotička, kar dok-a-zuje, kako veliko je zanimanje med agronomi in med nami za probleme našega kmetijstva.

V izčrpnem referatu je tov.

Avbelj podal kritiko dosedanje politike na vasi ter nakazal nove smernice. Razčlenil je po-

men 10-letnega perspektivnega plana o razvoju kmetijstva, opo-zoril na finančne kredite, ki jih predvideva plan za stimulacijo kmetijske proizvodnje ter kot važno nalogo za dvig materia-lne baze našega kmetijstva po-udaril važnost ustanavljanja večjih obratov z vsemi potreb-nimi agrotehničnimi sredstvi. Po temeljiti analizi našega kme-tijstva je razložil funkcijo za-druge in politiko do kmeta pri-vatnika. Kot osnovno nadelo socialistične politike na vasi je tov. Avbelj postavil združevanje interesov kmeta v okviru splošnega kmetijskega združ-ništva.

Problemi študija na strojni fakulteti

(Nadaljevanje s 1. strani)

skih mesecih nadomestil sedanje naprave za ogrevanje inštituta, ki delajo s slabim izkoristkom. V eni zimi bi se prihranilo okrog 100 ton premoga, t. j. najmanj četr milijona dinarjev.

Ne bi se spuščali v zgodovino kotla in toplotnih strojev, v to kako dolgo se že grade in zakaj niso bili dani v pogon že ob otvoritvi inštituta leta 1946; to za sedaj ni toliko važno. Povemo naj le to, da so danes turbine in ge-neratorji pripravljeni, da takoj začno obratovati, čim bi bilo zgrajeno potrebno parno razde-lilno omrežje, da je mnogo del na parnem kotlu že izvršenih in bi ga bilo, kakor tudi potrebne naprave zanj (dimovodi, ventila-torji za podpih, čistilec vode) z malo dobre volje in decarnimi sredstvi v kratkem času lahko do-graditi, saj je precejšen del po-trebne materiala za zaključna dela že pripravljen.

Studentje razumemo gospodar-ske težave, ki jih je lanskeletna suša še bolj zaostрила; razumemo, da moramo varčevati, kjer se le da. Toda v tem članku nanizane

misli in dejstva nam vse bolj utrjujejo prepričanje, da dokončanje naše kotlarne ne bi kršilo varčevanja niti odzvelo denar-nih sredstev potrebnejši gra-ditvi, saj bi z relativno majhni-mi sredstvi pridobili velika, ki leže danes mrtva v obstoječih napravah. Zato ne moremo ra-zumeti fakultetnih oblasti, ki se za dokončanje teh začetih del ne borijo dovolj ostro in vztrajno, in odgovornih forumov, ki bi naj finančno podprli dograditev, te-ga ne napravijo. Odobritev predlaganega, za dokončanje montaže potrebne kredita se od-laga iz leta v leto. To nam vsiljuje mnenje, da je še marsi-kje premalo razumevanja za naše inštitute, za njihovo izpolnje-vanje. Menimo, da je zgrešeno jemati neko fakulteto, ki je bila pred kratkim odprta in že daje kadre, za popolno in kategori-zirati naš inštitut med starejši in ga s tem prikrajšati za dota-cije in kredite, ki so jih delež-ni »mlajši«, šele nastajajoči.

Zelimo in upamo, da se bo kmalu začelo z deli za dokonča-nje kotlarne, saj je vsako zavla-

čevanje v splošno škodo in pred-vsem v škodo nam študentom.

Ni manj ni občutno pomanj-kanje praktičnega pouka pri turbostrojih, med katerimi pred-najčijo pri nas vodne turbine tako po svoji zgodovinski tradi-ciji kakor tudi zaradi Litostroja — kamor pa se le včasih zateka-mo na krajše ekskurzije. In vendar imamo prav v Ljubljani po številu kar štiri inštitute za turbostroje, od katerih sta dva v projektu, dva že postavljena in od teh samo eden obratuje.

Prvenec v tej vrsti je aero-hidromehanični laboratorij, čigar projekte hrani fakulteta za strojništvo že dolgo let, ker ji kljub naporom vse doslej ni uspelo dobiti zanj denarnih sred-stev. Provozorični inštitut za turbostroje, ki obratuje sedaj pod upravo Slovenske Akade-mije znanosti in umetnosti (v Spodnji Šiški) je bil postavljen pred nekaj leti na hitro, da bi odprmed takratnemu pomanj-kanju nekaterih izkustvenih po-datkov, ki jih je naša industrija nujno potrebovala. Ni nam zna-no, če je to nalogo inštitut takrat v polni meri opravil, vsekakor pa je imel možnosti, da bi jo opravljal in si je zato preskrbel sredstva — o katerih smo že omenili, da jih naša fakulteta ni dobila — ter postavil v ta namen novo veliko stavbo v St. Vidu nad Ljubljano. In spet nam ni znano, če bi nam mogel ustre-zati inštitut tolikšnih razsežno-sti, vendar pa vidimo, da je delo na njem obstalo in da svo-jemu namenu zato še dolgo ne bo mogel služiti, če bo — mimo-grede rečeno — sploh kdaj. Ra-zen tega ima menda tudi Lito-stroj namen postaviti laboratorij za vodne stroje in za preizkuš-nje posameznih sestavnih delov v obsegu, v kakršnem imajo take laboratorije tudi tovarne v inozemstvu, ki niso niti tako velike kakor naš Litostroj. Ni nam znano kako je s tem, razu-memo pa, da se je naša turbin-ska tovarna morala končno za-teči k tej rešitvi.

Mislimo, da bi bilo potrebno kakorkoli povezati projektirane in »delanske« turbinštvo, saj bi to ne bilo koristno samo po denarnih plati, marveč bi se po-tem verjetno uveljavilo »vi-soko« delovanje naše fakultete in bi tudi naš študentje prišli v stik s prakso turbostrojev.

Ob teh problemih se študentje sprašujemo: ali so res naši inšti-tuti tako odtrgani od delovnih kolektivov po tovarnah, da ne morejo dobiti od njih pomoči? Delavski sveti so pokazali veliko pripravljenost noderpati najraz-ličnejše veje družbene dejavno-sti od kulturno-prosvetne do fizikalne. Ali ne bi odprli tudi nas, če bi jih obveščali in seznanili z našimi problemi? Zato je potrebno, da profesorji in študentje o tem več pišemo, da prikažemo stanje — dobro in slabo — in da zainteresiramo vso javnost za naša vprašanja.

Zdrženje strojniki

Društvo gozdarjev

— dopolnilo študija?

Ze leto in pol deluje na goz-darskem oddelku agronomsko-goz-darske fakultete strokovno štu-dentsko gozdarsko društvo, a le malokateri študent izven gozdar-stva zanj ve. Molčali smo zavest-no, ker smo že na ustanovnem ob-čnem zboru poudarili, da naj naj-prej dosežemo določene uspehe in nato šele povečamo, kdo smo.

Drugi občni zbor, 24. marca le-tos, je pokazal, da se je društvo trdno usidralo med študenti goz-darstva. Danes lahko trdimo, da smo uspeli in dosegli, da je samo članstvo društva tisto, ki mu je najbolj do obstoja in delovanja društva. Poudariti moramo naj-vажnejše, da ni le formalnih čla-nov, ampak so vsi res delovni in poštenovalni.

Društvo prireja redna predava-nja, ki člani seznanjajo s sodob-nimi vprašanji našega gozdarstva in lesne industrije kakor tudi z različni novimi gospodarskimi ukrepi v gozdarstvu. V ta namen se je društvo tesno povežalo z društvom inženirjev in tehnikov gozdarstva, ki vedno rado usre-že z dobrimi strokovnjaki, preda-vatelji iz operativne in vabi naše člane na strokovne ekskurzije. Lani je društvo imelo 14 »ak-nih« predavanj, ki so nas seznanila tudi z gozdarskimi ukrepi v Švici, Švedski in drugih gozdarsko na-prednih državah.

Letos pa smo se lotili zelo važ-nega dela. Postavili bomo koče, svoje skromne raziskovalne pos-tojke, v naših najbolj oddaljenih in najmanj raziskanih gozdnih področjih. Tako se bomo mogli strokovno udeleževati prav tam, kjer so naši gozdovi že najmanj

INDUSTRIJSKO PODJETJE ZA ELEKTROZVEZE

"TELEKOMUNIKACIJE"

IZDELUJE KVALITETNO IN PO NIZKIH CENAH:

LJUBLJANA-PRŽANJ

POŠTNI PREDAL 376 — TELEFON 23-214, 23-215, 23-208

Pozor kopanje!

Uprava ZF je izposlovala za študente-ke možnost kopanja na šolski polikliniki (Askerteve). - Cas kopanja je določen takole: Za študentke ob četrtkih med 10. in 13. uro in za študente ob petkih med 10. in 13. uro. V ko-palnici so urejene ločene prhe. Enkratno kopanje stane 10 din. Vstopnice za večkratno kopanje dobite v upravi ZF (vsak dan od 12 do 14 in od 15 dalje).

Uprava ZF

Ob delavskem prazniku 1. maj čestitamo vsem delovnim kolektivom